PAZARTESİ
20 MART 1933
8 inci sene No. 2553
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM IZZET

Memleketin Her Köşesine Kitap Yetiştirilecek

Türkiye ve Mac Donald plânı

ANKARA, (Telefonla Başmuharririmizden) — Silâhları azaltma meselesi hakkında İngiltere Başvekilinin ortaya attığı plân, umumî hatlarile çok güzeldir. Plânda eksik olarak göze çarpan yalnız bir nokta var: Türkiye hakkında kâfi derece izahat yoktur.

İngiliz Başvekilinin; bu meselede Türkiyeyi nasıl mütalea ettiği, hangi devletlerin sırasına koyduğu, devletleri tasnifte Türkiyeye karşı tam bir adalet ve müsavat hissile hareket ettiği anlaşılmıyor. İlk manzara ne olursa olsun, Mr. Mac Donald'ın hususî politika tesirleri altında Türkiyeyi ihmal ettiğini düşünemeyiz. Bu hükmümüz; kuvvetli sebeplere dayanıyor: Bir taraftan Büyük Britanya devletile münasebetimiz; çok samimî, çok dostanedir. Öbür taraftan da Başvekil Mac Donald'ın Türkiyeye karşı hususî bir sempati beslediğini iyi biliyoruz.

Mac Donald plânında her devletin çıkarabileceği ordunun sayısı ve kuvveti gösterilmiştir.

Halbuki Türk ordusunun sayısı ve kuvveti hakkında plânda bir işaret yoktur. Acaba bu cihetin açık bırakılması, Türkiyeyi Avrupa konseri haricinde tutmaktan doğma, yanlış ve sakat bir zihniyetin ifadesi midir?

Yoksa bunun makul, izah ve müdafaası mümkün başka sebepleri var mıdır?

Şimdilik işin içinde basit bir yanılma olduğuna hükmetmek daha doğru olacak.

Bununla beraber, vaziyetin inkişafına kadar tereddütlerimizin, hattâ teessürlerimizin devam etmesini tabiî görmek lâzımdır. Mac Donald plânında Türkiyeye ayrılan tayyare sayısı da bizim için üstünde durulacak mühim bir mesele halindedir. İlk bakışta bu mikdarlar tesbit edilirken memleketimizin tabiati, hususî şeraiti, hele başka milletlerle münasebet ve mukayesesi ciheti hiç göz önüne alınmadığına hükmetmek zarurî oluyor. Meselâ plânda Yugoslavyaya Türkiyeye nisbetle iki kat fazla tayyare verilmesi, Belgradın Roma ile iyi geçinmemekte olması bilâkis Türkiyenin İtalya ile dost bulunması mıdır? Gene bunun gibi Romanyaya ayrılan tayyare mikdarının Türkiyeye verilen mikdardan iki kat fazla olmasına sebep, birinin Sovyet Rusya ile daimî ihtilâf halinde, ötekinin de senelerden beri Moskova ile anlaşmış dost vaziyetinde olması mıdır?.

Her halde muvaffak olmuş müsbet eserlerini ortaya koymuş sulh politikasının beynelmilel adalet ve sulh politikası namına mahkûm edileceğini bir an için farzetmiyoruz. Adaletin zaferi için kullanılacak silâh adaletsizlik olamaz. Bu itibarla İngilterenin Başvekili Mr. Mac Donald'ın teklifinde Türkiye noktai nazarından karanlıkta kalmış noktaların bir an evvel aydınlatılacağını kuvvetle umuyoruz.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

C. Plâstiras nerelerde?

Yunan Cenerali Plastiras'ın bütün taharriyata rağmen nerede bulunduğu tespit edilememiştir. Dün Beyoğlu mehafilinde devam eden bir rivayete göre, Plâstiras, Yalova'da bulunmaktadır. Bununla beraber, bu şayianın tevsiki kabil olamamıştır.

Diğer taraftan Ceneral Plastiras'ın dün Köstenceye gideceği de rivayet ediliyordu. Dün saat 11 de Köstenceye giden Prençipezya Marya vapuru ile giden yolcular arasında gazeteciler beyhude Plastiras'ı araştırmışlardır. Bir aralık papas kıyafetinde birini Cenral Plastiras'a benzetmişlerse de o papasın İstanbulda kaldığı görülmüş, bu zan da tahakkuk etmemiştir.

Ceneralin Fener Başpapaslığında gizlendiği rivayetleri de devam etmekle beraber, teeyyüt etmemiştir.

Maarif mektep kitapları programını çizdi

Mektepler açılmadan 10 gün evvel her tarafa kitap yetiştirilecek

Maarif Vekili Dr. Reşit Galip B.

ANKARA, 19 (Telefonla) — Maarif vekâleti bu sene zarfında ilkmektep kitaplarının hepsini ve ortamektep kitaplarını da kısmen tek kitap haline koymak için lâzım gelen tetkikatı ikmal etmiş ve programını çizmiştir.

Vekâlet, kararlarını, bir kaç gün içinde ilân edecektir.

Ortamektep kitaplarının mütebakisini de gelecek sene tek kitap haline getirecektir.

Vekâlet, mektep kitapları telif usulü, müsabaka ve imtihan şekilleri, telif hakkı, derece ve nispetlerini etraflı bir surette ihtiva eden bir talimatname hazırlamıştır. Bu talimatnameye göre kabul edilen kitap 3 sene müddetle değiştirilimiyecek ve üç sene bittikten sonra değiştirilecekse bu da bir sene evvel ilân edilecektir.

Kitap yetiştirilecek

Kitap tab'ı, uhtelerine verilen kitapçılar mektepler açılmadan on gün evvel memleketin en uzak köşelerindeki köy mekteplerine kadar kitapları yetiştiremezse mahallinin iş'arı ve Maarif Müdürü ile vilâyet müddeiumumîsinin meseleyi tevsik ve tespiti üzerine vaktinde taahhüdünü ifa edemiyen bu kitapçıların depozitolarına

(Devamı 2 inci sahifede)

Gayrimübadiller cemiyeti azası dünkü konserleri esnasında..

Kongre dün hararetli oldu

Gayrimübadiller hükûmetten ne istediler, ne cevap aldılar

Gayrimübadiller Cemiyeti kongresi dün Halkevinde saat 15 te toplandı. Celseyi İsmail Müştak B. açtı. Bundan evvel 23 martta toplanan kongre kararile Ankaraya giden 3 kişilik heyetin izahatı dinlenecekti. Halil Pş. izahat verdi. Evvelki kongrede tespit edilen dilekler hakkında Maliye Vekâleti Ziraat Bankalarile muhabere etmiş ve heyete bu cevapları vermiştir. Heyet Maliye Vekâletinden aldığı cevapları cemiyet idare heyetine vermiştir. Halil Pş. nın izahatına göre evvelki kongrede tespit edilen dilekler ve Vekâletin verdiği cevaplar şunlardır:

1. — Yeniden bono tevzii.

Vekâletin bu husustaki cevabı şudur: İmha edilmemiş 2.5 milyon liralık bono vardır. Mevcut bonoların imhasına kadar yeniden bono tevzii imkânı olamaz. Bunun için de asgarî 4 ay beklemek lâzımdır.

2. — İstanbulda müzayedenin durdurulması.

Vekâletin cevabı şudur: İstanbulda emvalin satılması bonoların kıymetlenmesi için alınmış bir tedbirdir. Binaenaleyh satışa devam zarurîdir.

3. — Bu defa verilecek ikinci tertip bonolardan sonra bakiye kalacak istihkak meselesi.

Vekâlet şu cevabı vermiştir:

İkinci tertip tevziattan sonra bakiye kalacak olan matlûbat için evvelce kararlaştırılan esas dairesinde hareket edilecektir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Bazı komünistler mevkuf

Şair Nazım Hikmet B. de tevkif edildi, daha bazıları var..

Nazım Hikmet Bey

Gece gelen telgraf isimli bir şiir kitabı içinde bulunan bazı manzumelerin halkı komünistliğe tahrik eder mahiyette görüldüğünden dolayı şair Nazım Hikmet Bey aleyhinde takibat yapıldığı yazılmıştı. Nazım Hikmet Bey, rahatsızlığına dair rapor gönderdiğinden isticvabı bir kaç gün geri kalmıştı. Nazım Hikmet Bey, iyileşince Yedinci istintak hâkimi huzurunda isticvabı yapılmış ve isticvap neticesinde kendisinin tevkifine lüzum görülmüştür.

Nazım Hikmet Bey hakkında tevkif müzekkeresi kesilmiş ve kendisi tevkifhaneye gönderilmiştir.

Komünistlikle alâkaları bulunduğu zannedilen daha bazı kimselerin de tahtı zanna alındıkları söylenmektedir.

Bir hadise

Fakülte Reisini tokatlıyan bir asistan

Ali Muzaffer B. Ankaraya gitti

Ali Muzaffer Bey

Edebiyat Fakültesi Talebe Cemiyeti tarafından cuma akşamı Tokatlıyan salonlarında bir çay ziyafeti verilmişti. Öğrendiğimize göre bu çayda müessif bir dayak hâdisesi olmuştur.

Dayak yiyen zat Edebiyat Fakültesi Reisi Pr. Ali Muzaffer Beydir. Dayak atan da Edebiyat Fakültesi tarih zümresi asistanlarından Nihal Beydir.

Yaptığımız tahkikata göre hâdise şöyle olmuştur:

Muzaffer B. salonda masasında bazı zevatla otururken Nihal B. bu masaya doğru yaklaşmış ve oturanları selâmlamıştır. Fakat Nihal B. Muzaffer Beyi selâmlamamıştır. Biraz sonra Muzaffer B. dışarı çıkmıştır. Koridorda tesadüfen Nihal Beyi gören Muzaffer B. asistan Beye:

— Biraz evvel herkesi selâmladın

(Devamı 2 inci sahifede)

Timur Taş Han Mahkûm oldu

TAHRAN, 19 A.A.) — Cinaet mahkemesi, izli celsesinde apmış olduğu üzakerelerden onra eski saray azırı Timür Taş lan'ı 5 sene apse ve 63.000 imen para cezana mahkûm etiştir. Mahkûiyetinin sebebi, rtikâp ve dolandırıcılıktır.

Kadınla Erkek!

İtalyan muharriresi tetkikat yapıyor

İtalyan yazıcılarından Ml. Marcella D'arle Mısırdan şehrimize gelmiştir. Dün matbaamızı ziyaret etmiştir.

Romalı ve yirmi beş yaşında olduğunu söylüyor. Kendisi kadınla erkeğin hak ve vazife cihetinden bundan elli sene evvel, şimdi ve elli sene sonraki vaziyetlerini

(Devamı 4 üncü sahifede)

Dil anketi

Rus heyeti gitti

Heyet Ankarada bir ay kadar kalacak, tetkikatta bulunacaktır

Hükûmetimizce vukubulan davet üzerine evvelki gün şehrimize gelen Rus dil âlimi M. Mar ve Rus Fen Akademisi azasından M. Samoiloviç, dün öğleye kadar Boğaziçinde bir tenezzüh yapmışlardır. Bu tenezzühte ken dilerine Darülfünun Edebiyat Fakültesi Reisi Muzaffer B. refakat etmiştir. Rus âlimleri, öğle yemeğini misafir oldukları Tokatlıyan otelinde yemişler ve akşam trenile Ankaraya hareket etmişlerdir.

Güzel türkçe konuşan M. Samoiloviç, dün Tokatlıyan otelinde kendisile görüşen muharririmize şunları söylemiştir:

— Bugün Boğaziçini gezdik ve çok beğendik.. Bu akşam dil ve tarih mevzuları etrafında Maarif Vekili B. ile görüşmek üzere Ankaraya gidiyoruz. Bir aya kadar avdet edeceğimizi zannederim."

Gelen karşılıklar

Liste "8"

Haber: Duyuk, yalık (haber almak duymak, işitmek öğrenmek; haber vermek: bildirmek; kara haber: kara duyuk, ölüm). Hafıza: Saklam (an "akıl ve fikirde" tutabilmek «kuvvet» gücü). Hâkim: Buyurucu, üstün. Hâkimiyet: Buyurukluk. Hal: Bulunuş, biçim; güç, zenginlik, şimdi bugün. Halis: Duru, temiz, ak, katkısız, karışık değil, karışmamış; kurtulmuş. Hasılat: Verinti (toprağın, bir şeyin ve bir işin verdiği şeyler), vergi. Hatır: An, İp (ib), gönül; saygı; keyf. [Hatıra getirmek: iplemek, anmak; hatıra getirilmek: iplenmek, anılmak; hatırda tutmak: unutmamak; hatırdan çıkmak, çıkarılmak: unutmak; hatır kırmak: kırmak, inciltmek, darıltmak; hatırı kalmak: incinmek, kırılmak; hatır etmek: saymak, iplemek; hatıra bakmamak: iplenmek]. Hâtıra: İp (ib), anıltı.

Muallim: Ragıp TEVFİK

Sekizinci dizi

Haber: Bildiriş. Hâdise: Çıkıverme. Hâfıza: Ezberleme, düşünce gücü. Hâkim: Yasacı, yasa veren, zorlu, gemtutan. Hakimiyet: Son söz söyleme. Hâl: Gidiş, şimdi. Halis: Arı, temiz, öz. Harika: Şaşılacak. Hasılat: Verim, verimler. Hassa: Yarama. Hassası: Yaraması. Hatır: Gönül, Hatır (hatır almak: gönül almak. Hatırdan çıkarmak: Gönülden çıkar-

(Devamı 2 inci sahifede)

9 uncu liste

T. D. T. Cemiyetinin listesi

ANKARA, 19 A.A. — T.D.T. Cemiyetinden verilmiştir:

Karşılıkları aranacak arapça ve Farsça kelimelerin 9 numaralı listesi şudur:

1 — İBDA (Bedaatten)
2 — İBRA
3 — İCMAL
4 — İCRA
5 — İÇTİHAT
6 — İDARE
7 — İDDİA
8 — İDMAN
9 — İDRAK
10 — İHALE
11 — İHDAS
12 — İHRAZ

Listede çıkan kelimelerden manaları birden fazla olanların her mânası için ayrı karşılıklar ileri sürülebilir.

Bin bir hile buluyorlar

Gümrükte yeni ve mühim bir kaçakçılık meydana çıkarıldı

Gümrükte muayene memurları çalışıyorlar

Gümrük muhafaza memurları hazineye milyonu bulan bir zarar kapısı açan bir gümrük resmi kaçakçılığını meydana çıkarmışlardır.

Geçen sene gümrüğe balyalar içinde zâhiren bez gibi görülen bir takım parçalar bir firma namına gelmişti. O vakit bu parçaların bir araya gelerek elbise olabileceği hatıra gelmiş ve muamele durdurulmuştur. Yapılan tetkikat mevcut parçaların elbise yapılamıyacağı neticesine varılmıştı. Bu netice üzerine o parçaların adî paçavra gibi muameleye tâbi tutulmasına ve paçavra resmi alınmasına karar verilmiş ve böyle de olmuştur. Bu karar ve vaziyet üzerine bu firma faaliyete geçmiş ve işin şayanı dikkat safhası bundan sonra başlamıştır.

Bu defa hakikî elbiselik kumaşlar gümrükten paçavra diye geçmeğe başlamıştır. Fakat Muhafaza Başmüdürlüğü de işi takipten geri kalmamış ve nihayet geçen gün bu firmanın imalâthanesine gidilerek paçavralar eklenirken, ütü yapılırken ve hazırlanmış elbiseler bulunmuştur. Buradan nümuneler alınarak vaziyet derhal yüksek makamlara bildirilmiştir.

Bu yüzden hazinenin zararının pek büyük olduğu anlaşılmaktadır.

ÜÇ GÖZYAŞI

Hâkimiyet'te yazımı yazıyordum.

Gazetenin dil işlerini idare eden değerli arkadaşım yerinden fırladı ve bana doğru hızla geldi. Kolunu uzatıp haykırırcasına söyledi:

— Bak! Şunlara bak!

Elinde bir tomar kâğıt gördüm.

Fakat yüzü beni daha çok ilişiklendirdi; Benzi uçmuştu. Dudakları titriyordu. Ve gözleri yaşla doluydu.

Dışa vuran gözyaşı beni çok duygulandırır. Arkadaşım neden ötürü böyle? Hangi acı, yaş olup gözlerine dolmuş? Acaba kötü bir haber mi?

Hepsini sordum. Hepsine bir tek karşılık verdi:

— Değil! Değil! Değil!

— Öyleyse neden gözlerin yaşlı?

Benzi birdenbire pespembe kesildi. Dudakları gerildi. En tatlı ve uzun bir gülümseyişten sonra gene elindeki tomarı gösterdi:

— Bunlardan! Bunların verdiği ölçüsüz sevinçten!

— Nedir onlar?

— Dil seferberliğinin ilk zafer raporları?

Sayısız kâğıtlara hep beraber baktık. Dil sorgusuna gelen cevaplar... Milletin ne kadar ve nasıl candan bağlanıp, ilişik gösterdiği anlaşılıyordu.

Asırlardanberi acı ve yas için gözyaşı döken bu millet artık mut için, sevinç için gözyaşı dökmeğe alıştı.

Bu döktüğümüz gözyaşı, o döktüğümüz kanların mükâfatıdır.

Biz devlet istiklâlinin kurulduğu Dumlupınar günü de böyle ağlamıştık.

Biz Lozandaki İsmet Paşa gününde de böyle ağladık.

Biz, işte millî varlık ve benlik kurtuluşu olan bu dil gününde de böyle ağlıyoruz.

Ve daha nelere böyle ağlıyacağız.

Böyle gözyaşlarımız tükenmez ve kutlu olsun.

Aka GÜNDÜZ

MEMLEKETTE

Hudut müzakeresi bitti

Fransız heyeti Adanadan Suriyeye hareket etti

ADANA, (Hususî) — On beş günden beri şehrimizde belediye salonunda toplanmakta olan Türkiye — Fransa daimî hudut komisyonu müzakereleri evvelki gün bitmiş ve Mösyö Lavastre'nin riyaseti altında bulunan Fransız murahhas heyeti dünkü ekispresle Halebe gitmişlerdir.

Murahhas heyeti istasyonda vali Mümtaz, beldiye reisi Turhan Cemal Beyler Fransız ve Iran konsolosları ve daha bazı zevat tarafından uğurlanmışlardır.

Türkiye ve Fransa heyeti murahhasaları dün öğleden evvel vali Mümtaz Beyi makamlarında ziyaret ederek arzı veda etmişlerdir.

Heyeti murahhasamızın da yarın şehrimizden ayrılacakları zannolunmaktadır.

Tütün birliği

SAMSUN, 19 (Milliyet) — Ziraat Bankası muamelât umum müdürü İsmail Hakkı, meclisi idare azasından Nusrat ve Hüseyin Münir Beyler Samsuna geldiler. Bankaya ait tütün işleri ile alâkadar olacaklardır. Ziraat Bankasında tütün tüccarları ve Ankaradan gelen heyet toplanarak Samsunda birlik şeklinde bir tütün şirketi yapılması lüzumu etrafında görüşmüşlerdir.

SAMSUN, 19 (Milliyet) — Samsunda yeni bir tütün şirketinin şubesini açmak üzere mümessil Zeki Bey gelmiştir.

Yeni yapılacak bir yol

ZONGULDAK, — Otomobille Zonguldağa üç saat uzakta olan "Çaycuma nahiyesi" nin yolu yakında tamir edilecektir.

107 yaşında bir ölüm

KIRKLARELİ, (Hususî) — Memlektin en ihtiyar adamı olan Hacı Settar Ef. 107 yaşında olduğu halde dün ölmüştür.

İzmirde bataklıklar kurutuluyor

İZMİR, (Hususî) — Sıtma mücadele kanunu mucibince bataklıkların kurutulması için yakında belediyece mükelleflerden para toplanmasına başlanacaktır.

Zabıtadan, bir defter tutularak kimlerin para vereceğinin ve kimlerin bedenen çalışacaklarının tesbiti istenmişti. Tesbit bitmek üzerdir. Tepecik semti de bittikten sonra, tahsilâta başlanacaktır.

Paralar bankaya yatırılacak ve lâzım oldukça belediyece alınarak kurutma işine sarfedilecektir.

Sivrisinek mütehassısı Amerikalı Mr. Alli şehrimizde bulunmakta ve Kızılçûlludaki bataklık mıntakada sivrisinek mücadelesi ile meşgul olmaktadır.

Aldığımız malûmata göre, sivrisineklerin itlâfı için mazot kullanılmaktadır.

Ekin iyi

URFA, (Hususî) — Son yağmurlar bugün öğleye kadar devam etmiştir.

Şubat ve mart ayları içerisinde yağan kar ve yağmurlar dolayısile kuraklık tehlikesi tamamile ortadan kalkmıştır. Urfanın rizaî vaziyeti iyidir.

Buğday fiatı günden güne düşmektedir.

Bir kaza

ZONGULDAK, (Hususî) — Kozluda "Türk kömürleri madenleri anonim şirketi" ocakları kuyusunda evelki gün Grizo patlamış ve sekiz kişi yaralanmıştır. Ölen yoktur. Ateşin neden çıktığı araştırılmaktadır.

Kimler çalışmıyacak?

CEYHAN — Belediye, 18 yaşından aşağı kız ve erkek çocukların çalışmalarını menetmiştir.

Urfada park

URFA, — Yeni belediye dairesi önünde parkın yapılmasına başlanılmıştır. Bir aya kadar bitecektir. Parkın her tarafına ağaçlar dikilmiş ve müteaddit çiçeklikler yapılmıştır.

Dil anketi

(Başı 1 inci sahifede)

mak) gibi. Hâtıra: Anım, anımlık (anmaktan).

Seyrisefainde Halit ZİYA

Liste 5

Eb'at: Uzaklıklar. Ebedî: Tükenmez. Ecnebi: Yabancı, Ecram: Yıldızlar, Edep: Utan, edepsiz: Utansız (haya kelimesinin de mukabili olabilir). Edebiyat: Güzel yazılar, güzelyazı yolları. (Yalnız mürekkep olarak yazdığımız zaman edebiyat manasına alırız).

Liste 6

Fahiş: aykırı; fail: işyapan.

Liste 7

Gadir - Gadretmek: ezmek. Bu bir gadirdir: bu bir ezmedir. Gaflet: Uyurluk; Gözükapalılık. Gaile: Tasa (tam mukabili değilse de teşmil edebiliriz).Galebe: Yenme, üstte kalmak. Gaybubet: Ortadan çekilme. Gıda: Besi. Gma: tokluk. Gurur: Kabarma.

Dimandi KEÇEOĞLU

Sanayiimize verilecek istikamet ne olmalı?

Hazırlanan rapor dün okundu

Ticaret Odası kongresi dün Odada son toplantısını yaptı. Bu toplantının ruznamesinde yalnız sanayi raporu münasebetile hususî encümenin hazırladığı raporun müzakeresi vardı.

Kâzım Ziya Beyin riyaseti altında yapılan içtimada bu rapor okundu. Her sanayi şubesinden birer zattan mürekkep olan bir komisyon tarafından hazırlanan bu rapor 30 büyük sayıfadan mürekkepti.

Komisyon raporunda sanayiimizin inkişafını muhtelif cephelerden tetkik etmişti. Bilhassa şu noktalar etrafında dilekler yapılıyordu:

1. — Sanayi himayesinin inkişafı.
2. — Himaye şekillerinin sureti
3. — Tarzı himaye
4. — Teşviki sanayi kanunu,
5. — Gümrük tarife kanununun kabulü muvakkatti.
6. — Sanayi kredisi meselesi ve Kredi Bankası kanunu.
7. — Sanayide tahdidat.
8. — Nakliye tarifeleri.
9. — Müteharrik kuvvetler.
10. — Muamele vergisi.
11. — Rasyonalizasyon.
12. — Smaî tedrisat.
13. — Vahdeti merci.
14. — Muhtelif dilekler.

Görülüyordu ki rapor derin bir tetkik ve ihtısas mahsulü idi. Raporun okunması bitince riyasete Suat Bey geldi ve rapor hakkında söz istiyen olup olmadığını sordu. Kimse sözalmadı ve raporun aynen İktısat Vekâletine gönderilmesi itifakla kabul edildi.

Söz alan Sanayi Birliği Umumî Kâtibi Nazmi Nuri Bey raporun hazırlanmasında büyük bir liyakat gösterilmesinden dolayı encümene teşekür edilmesini teklif etti ve kabul edildikten sonra kongreye alkışlarla nihayet verildi.

HARİCİ HABERLER

M. Mac Donald yarın Fransız Başvekilile görüşecek

Romada siyasî ve malî işler etrafında uzun konuşmalar oldu

ROMA, 19 A.A. — M. Mussolini, Mac Donald, İngiliz sefiri, Parlâmento reisi, bütün nazırlar ve müsteşarlar, Faşist fırkası umum kâtibi ve Hariciye nezareti erkânı hazır bulunmuşlardıar.

M. Mussolini ziyafetin sonunda İngiltere kralının ve milletinin şerefine bardağını kaldırmış ve M. Mac Donald da İtalya kralı ve milletinin şerefine bardağını kaldırarak mukabele etmiştir.

Konuşmalar

ROMA, 19 A. A. — M. Mussolini dün akşam İngiliz nazırları şerefine verdiği ziyafet ancak saat 21 de başlamıştır. Çünkü konuşmalar geç vakıta kadar sürmüştür. Ziyafetten sonra M. Mussolini ve Simon bir tarafta ve M. Mac Donald ile İtalya Maliye Nazırı M. Young diğer tarafta sürekli konuşmalar yapmışlardır.

Bu konuşmaların ehemmiyetli kısmı, Maliye ve beynelmilel mübadele meseleleri üzerinde yapılmıştır.

Malî işler

ROMA, 19 A.A. — Dün gece saat 20 den sonra M. Mussolini ile İngiliz nazırları arasında cereyan eden müzakerelere dair hiçbir tebliğ neşredilmemiştir. Bu görüşmelerin mevzuunu malî meselelerle beynelmilel işlere ait noktai nazarlar teatisi teşkil etmiş olduğu beyan edilmektedir.

Ne görüştüler?

ROMA, 19 A.A. — M. Mac Donald ile M. Mussolini arasındaki ilk mülâkatın umumî mahiyette olduğu söylenmektedir. İki başvekil, Avrupa'nın iktısadî ve siyasî sahada yeniden ihyası hakkındaki telâkkilerini karşılaşmışlardır.

M. Mussolini, dün sabah Fransız ve Alman sefirlerini kabul ederek kendilerine M. Mac Donald ile nasıl bir zihniyet dairesinde görüşeceği hakkında malûmat vermiştir.

Bu sabah, Sir Ronald Graham, Farnez sarayına giderek M. de Jouvenel ile görüşmüştür.

İngilizler, büyük devletler arasındaki teşriki mesainin küçük devletleri hariçte bırakmak manasını tazammun etmemekte olduğunu tasrih ediyorlar.

M. Mac Donald, Sir John Simon ve M. Mussolini arasındaki görüşmelere bugün öğleden sonra İngiltere sefarethanesinde tekrar başlanılmıştır.

Bu mülâkatta M. Suvitch ve M. Aloisi hazır bulunmuşlardır.

M. Mac Donald, İngilizce ve Sir John Simon ile M. Mussolini fransızca konuşmuşlardır.

Mac Donald Parise gidiyor

PARİS, 19 A. A. — Havas Ajansı muhabirinden: Salı günü öğleden sonra Paris'e uğrıyacak olan M. Mac Donald, ihtimal M. Daladier ile görüşecektir. İngiliz başvekili, Fransız başvekiline M. Mussolini ile görüşmüş olduğu hususlar hakkında malûmat vereceği muhakkaktır.

M. Herriot'nun fikri

MARSİLYA, 19 A.A. — Havas bildiriyor: — M. Herriot Petit Provençal gazetesinde İngiliz plânına dair bir makale yazmıştır. M. Herriot bu makalesinde plânın prensiplerini mükemmel bulmakta ve şu mütaleaları ileri sürmektedir:

Bu prensipler silâh yarışına tekrar başlamamak ve silâhları bırakmak fikrinden mülhemdir. M. Herriot projeye bağlanan ordu mevcutları listesinde ingiltereye dair hiç bir şey bulamadığından dolayı mütehayyırdır.

Küçük itilâf

CENEVRE, 19 A.A. — Küçük İtilâf mümessilleri M. Yevtich'in riyaseti altında toplanmışlardır. Küçük İtilâf mümessilleri, Mac Donald plânı hakkında umumî surette noktai nazar teatisine girişmişlerdir.

Bu mülâkat, küçük itilâf devletlerinin İngiliz plânını tetkik ve münakaşaya hazır bulunduklarını göstermiştir.

Güzel Sanatlar evinde bir toplanma

Heykeltraş İhsan Bey şerefine Halkevi Güzel Sanatlar Şubesi dün Alaykösküncde bir toplantı yapmışlardır. Muallim İhsan Beyin en eski sanat ve öğretme hayatını kutlulamak için bütün Türk sanatkârları ve yetiştirdiği talebe bu toplantı ve çayı büyütmüşlerdir.

Heykeltraş Nejat B. ev namına hocanın hayatından, memlekette yaptığı işlerden ve sanat mücadelelerinden bahseden bir nutuk söylemiştir. Çayda bulunan sanatkârlar İhsan Beyi tebrik ve elini öperek hürmet göstermişlerdir.

Bu vesile ile de hükûmetin Türk sanatına ve Türk sanatkârlarma son zamanlarda göstermek istediği yeni yoldan bahsederek memleketimizin bu çığırda hayırlı neticeler vermesi temennileri ızhar olunarak toplantıya nihayet verilmiştir.

Mimarlar toplanıyor

Halkevi Güzel Sanatlar Şubesi Mimarî komitesi bu çarşamba günü Avrupadan tetkik seyahatinden dönen mimar arkadaşları şerefine bir toplantı yapacaklardır.

Pazar günü de Halkevine mensup musikişinaslar toplanarak yeni programlarını ve konserlerini konuşacaklardır.

Maarif ve mektep kitapları

(Başı 1 inci sahifede)

derhal vazıyet edilecektir.

Şu hale nazaran tâbilerin muntazam ve kuvvetli teşekküller halinde münakasalara girişmeleri lâzımgelmektedir.

Talimatname bu hafta zarfında başvekâlete takdim edilmiş bulunacaktır.

İlkmektep muallimleri

Bundan başka vekâlet önümüzdeki bütçe senesi zarfında ilkmektep muallimlerinin gerek meslekî ,gerek umumî malûmatlarını genişletmek ve kuvvetli yetişmeleri ni kolaylaştırmak için bir ilkmektep muallimi kütüphanesi tesis etmek üzere bir kitap serisi intihap ve tabedilecektir.

Ortamektep talebesinin ders haricinde malûmatlarını genişletmek, fikirlerini münakaşa ve tahlil yoluyla işletmek için de muhtelif ders mevzuları etrafında kendilerine elzem olan bir kitap serisi ve kütüphane tesisine çalışacak ve bu kitaplar ortamektep muallimleri, liseliler ve muallimleri için de meslekî ve umumî malûmata müteallik kısımları ihtiva edecektir.

Halk için

Millet mekteplerinde okumuş olanların öğrendiklerini kaybetmemeleri ve malûmatlarını arttırabilmeleri için bir de Halk kütüphaneler vücuda getirilmesi Maarif Vekâletinin çalışma programında esaslı yeralmaktadır.

İhtisas kitapları

Darülfünun şubeleri talebelerinin müracaat edecekleri ilim ve ihtısas kitapları da bu meyanda na zarı itibara alınarak bunların hangi kitaplardan terekküp edeceği seneden seneye ne kadarının tercüme veya telif şeklinde hazırlanıp bastırılabileceği tespit olunacaktır.

Bu kitaplardan bir kısmının münasip miktarda vekâlet tarafından satın alınmak üzere seçilen mevzu veya eser hangisi ise, alacağı miktarla beraber ilân edilecek tercüme veya teliflerile beraber basılması da tâbilere verilecektir.

Masraflarını koruyamıyan az satışlı ilim ve ihtısas kitapları Devlet matbaasında basılacaktır.

Vekâlet bu işler için yeni sene bütçesine 75 bin liralık tahsisat koymuştur.

Gelecek senelerde arttırılması düşünülmektedir.

İngiltere - Iran

Petrol ihtilâfı hakkında Şah Hz. nin nutku

TAHRAN, 19 A. A. — Parlâmentonun açılması münasebetile söylemiş olduğu bir nutukta Şah, Anglo Persian Oil ile yapılmakta olan müzakerelerin pek yakın bir zamanda neticeye iktiran edeceği ümidini izhar etmiştir.

Müşarunileyh, ayni zamanda bu uzlaşmanın dostane bir şekilde olacağı ve İran'in hükukunu temin ve muhafaza eyliyeceği ümidinde bulunmuştur.

Rus - İngiliz Ihtilâfı

LONDRA, 19 A.A. — Dört İngiliz mühendisinin tevkifi meselesi hakkında İngiltere ile Rusya arasında notalar teatisine ve muhabereler icrasına devam edilmektedir.

Şimdiye kadar İngiltere hükûmeti, pek ağır bir surette devam etmekte olan ticarî müzakerelere dair hiçbir karar ittihaz etmiş değildir.

Eğer İngiltere hükûmeti ve sefareti mevkufların masumiyetinden bu derece emin iseler bunların akıbeti hakkında endişe göstermelerine mahal yoktur.

M. Litvinof sefirin talebi üzerine tahkikatın bitmek üzere olduğunu devlet siyasî şubesinin yakında istintak evrakını muhakemeleri yapılmak üzere yüksek mahkeme müddei umumiliğine vereceğini söylemiştir.

Yugoslavyaya gönderilen silâhlar

ROMA 19 A.A. — Stefani Ajansı bildiriyor: Fransa ile Çekoslovakya tarafından Yugoslavya'ya gönderilen silâh ve mühimmat hakkında neşrolunan malûmata göre Yugoslavya 1923 den 1930 a kadar Çekoslovakya'dan Avusturya tarikile 900 top, 150.000 tüfek 11,000,000 top mermisi, 105,000,000 kurşun 100,000 kilo barut, 300,000 kilo mevaddı infilâkiye ve 800 tayyare bombası getirmiştir.

1930 dan 1932 ye kadar Çekoslovakya Yugoslavya'ya ve Avusturya tarikile 483 top, 3000 mitralyöz ve 40,000 tayyareye karşı gönderilen mermi göndermiştir.

Daha geçenlerde Çekoslovakya'dan Yugoslavya'ya 700 top gönderilmiştir. Bundan başka muhtelif yollarla Yugoslavya'ya 250 sandık top ve tayyare alet lerile mühim miktarda mevaddı infilâkiye teslim edilmiştir.

M. Litvinof'un cevabı

MOSKOVA, 19 A.A. — Tas Ajansı bildiriyor: İngiliz sefiri Sir Esmond Oney M. Litvinofu ziyaret ederek Metro Vickers İngiliz müessesesi mümesillerinin tevkifi hakkında Avam Kamarası M. Baldvin tarafından yapılan beyanatı bildirmiştir.

Balkan, Balkanlıların

BELGRAT, 19 A.A. — Bu sabah bütçe müzakeresi esnasında hariciye nazırı vekili M. Kramer, mecliste hükûmetin harici siyaseti hakkında izahat vermiştir.

Nazır vekili, M. Mac Donald'ın Romayi seyahatini dikkatle takip etmekte olduğunu, mumaileyhin yapacağı mülâkatların umumî bir sükûn ve huzur tevlit edeceğini ümit etmekte bulunduğunu söylemiştir.

Mumaileyh, sözlerine şu suretle hitam vermiştir:

— Balkan, balkanlılarındır, Yugoslavya'nın yarım adadaki parolası, budur.

Bir hadise

(Başı 1 inci sahifede)

da, bana niçin selâm vermedin? demiştir.

Muzaffer Beyle Nihal Beyin arası eski bir meseleden dolayı açıktır.

Nihal B., Muzaffer Beyin bu suali üzerine:

— Sana selâm vermem, demiştir.

Bu esnada, birden asabiyete kapılan genç asistan Muzaffer Beye bir iki tokat vurarak yere düşürmüştür. Yere yuvarlanan Muzaffer Beyin ağzından, burnundan kan gelmeğe başlamıştır.

Tokat seslerini duyan salondaki talebe ve hocalar hâdise yerine gelmişler ve Muzaffer Beyi kaldırarak istirahatini temin etmişlerdir.

Ali Muzaffer Bey dün akşam Ankaraya hareket etmiştir.

Yunanistan'da şiddetli zelzele

ATİNA, 19 (A.A.) — Halkidikyada şiddetli bir zelzele duyulmuştur. İlerissos ahalisi, dehşete düşmüştür. Kırlarda oturmaktadırlar.

SON DAKİKA

İş bankası

İhtiyat akçesi 2540000 lirayı geçti

ANKARA, 19 (Telefonla) — İş Bankasının tasarruf ve ihtiyata çok riayet ettiğini, bu sene neşrettiği plânçonun kuvvetli ve teknik esaslara göre tanzim edildiğini alâkadarlar takdir ile ifade ediyorlar. Meclisi idare raporunun bir yerinde bu münasebetle deniliyor ki:

"Geçen 1931 senesinde umumî masraflardan indirilen (235 bin) liraya bu sene tasarruf ettiğimiz "94.000" lira ilâve edilirse iki senedeki azalma yekûnu 330 bin lirayı bulmaktadır... Bu sene ayrılan nizamî ihtiyat paralarımızın da ilâvesile ihtiyatlarımızın yekûnu (2.540.000) Iki milyon beş yüz kırk bin lirayı bulmuştur ki sermayemizin nısfından fazladır."

İktısat vekilinin mülâkatı

ANKARA, 19 (Telefonla) — İki memleketin iktısadî ve ticarî münasebetlerini tanzim etmek, bu münasebetleri her iki memleket için daha faydalı surette ileri götürmek için Yunan ve Türkiye İktısat vekillerinin buluşacakları daha evvelce kararlaşmıştı. Anlaşıldığına göre iki komşu memleketin iktısat vekilleri arasındaki görüşme Atinada olacaktır. Bu halde Iktısat Vekili Mahmut Celâl Beyin nisan ayı ortasında Atinaya gitmesi muhtemeldir.

Yeni bütçe

ANKARA, 19 (Telefonla) — Bütçe encümeni 933 senesi varidat bütçesini tetkike başlamıştır. Encümen yarın Devlet demiryolları ve Limanları bütçesini müzakere edecektir.

Rus âlimleri

ANKARA, 19 (Telefonla) — Rus dil âlimleri, yarın sabah istasyonda Dil cemiyetinin iki kol başı tarafından karşılanacaklardır.

Tütün kanununa ekleme

ANKARA, 19 (Telefonla) — Tütün inhisar kanunu 33 üncü maddesinin sonuna bir fıkra eklenmesi hakkında Gümrük ve İnhisarlar encümeni bir lâyiha hazırlamıştır. Bu fıkraya göre, iki sıralı tütün balyalarının 4 adedi de bir denk sayılacak ve ona göre ambar kirası alınacaktır.

Divanı muhasebat teşkilâtı

ANKARA, 19 (Telefonla) — Maliye encümeni Divanı muhasebat teşkilâtı lâyihasını müzakereye başlamıştır.

İzmir iskân dairesinde

İZMİR, 19 (Milliyet) — İskânda memur bulunduğu sıralarda suiistimali görülen Fevzi Bey, tevkif edilmiştir.

At koşuları

İZMİR, 19 (Milliyet) — İlkbahar at koşularına nisanda başlanmasına dair olan emir gelmiştir. Koşular beş hafta devam edecektir.

İzmirde dolu

İZMİR, 19 (Milliyet) — Bugün saat on beşte sağnaklı yağmurlarla beraber dolu düşmüştür.

Kayseri'de dokuma fabrikası

KAYSERİ, 19 (A.A.) — Dokuma fabrikasının Kayseride yapılacağı hakkındaki haber, Kayserilileri çok sevindirmiştir.

Ticaret odasında yapılan toplantında, bir şükran armaganı olmak üzere fabrika yapılacak yerin parasız olarak verilmesi kararlaştırılmıştır.

Norveçle takas mnamelsi

ANKARA, 19 (A.A.) — Türk mahsulât ve mamulâtına henüz pazar olmayan memleketlere takas tarikile yapılacak ithalâta dair 18-12-932 tarihinde gazetelerde neşredilen ilânın dördüncü maddesinde yazılı memleketler arasına Norveç dahi ilâve edilmiştir.

Ekonomi

Ne kadar ihracat yapıldı

Bu ayın ilk onbeş gününde ne aldık ve ne sattık

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti İstatistik ve Tetkik Müdiriyeti mart ayının ilk 15 günlük ithalât ve ihracatını toplamıştır.

Hazırlanan istatistik nüshasına göre (15) günde ithalâtımız: (2.244.317) liralık bir kıymet göstermesine karşı ihracatımız bunun (436.414) lira eksiliğile (1) milyon (807.903) lira olmuştur.

Bu senenin iki ayına ait rakamlar bu seneki rakamlara karıştırılırsa, iki buçuk aylık ithalâtın 13 milyon (286.81) ve iracatının da (15.744.040) lira olduğu görülür ki, bu iki buçuk ayda ihracatımız ithalâttan (2.457.169) lira fazla olmuştur. 932 senesinin iki buçuk aylık ithalâtı ise (13.331.631) ve ihracatı da (21.295.083) lirayı bulmuştu.

Martın birinci 15 gününde başlıca ithalât ve ihracatımız aşağıda gösterilmiştir:

İTHALAT

Eşyanın cinsi	*Lira*
Yün ve kıl iplikleri	119.068
Yün mensucat	107.247
Şeker	80.898
Kahve	80.694
Sargılık kâğıt	37.505
Matbaa kâğıdı	77.598
Pamuk iplikleri	106.704
Pamuk mensucat	374.971
Her nevi demir	38.587
Galvanizli demir saç levha	29.474
Değirmen, hamur, şeker v. s. makineleri	38.496
Benzin	20.268
Petrol	28.320
Ağır maden yağları	79.527
Serom ve aşılar	20.076
Sair eşya	1.004.884

İHRACAT

Eşyanın cinsi	*Lira*
Yumurta	19.042
Barsak	35.085
Av derileri	92.533
Halı	32.367
Arpa	72.816
Kepek	17.621
Kuru üzüm	208.918
Kuru incir	32.296
Fındık	80.830
Zeytinyağı	20.975
Tütün	729.495
Palamut	49.946
" hülâsası	17.685
Pamuk	24.870
Afyon	62.811
Kereste	23.002
Maden kömürü	31.452
Sair eşya	256.168

Takas başladı

Son takas kararnamesile yerli kilimlerimiz de takasa tâbi tutulmuştu. Dün kilim üzerinden ilk defa büyük bir takas muamelesi yapılmıştır.

Ne iş yapacak?

Gelen malûmata göre Almanya da yeni ihtas edilen Millî Propaganda Nezareti bilhassa iktisadî propaganda işlerile de meşgul olacaktır.

Gümrük resimleri degişti

İsveç Hükûmeti gerek hariçten gelen ve gerek dahilde işlenen tütünlerin gümrük resimlerini değiştirmiştir. Bu hususta odada malûmat vardır.

Moskovada sergi

Moskovada Sovyet Ticaret Odası bir büyük sergi açmıştır. Sergide ihraç eşyası teşhir edilmektedir.

Vekâlete bildirildi

İhraç eşyamızdan olan tiftiklerimizden okturuva resmi alınmaması için Odaya yapılan temenniyi Oda tetkikatile beraber İktısat Vekâletine bildirmiştir.

Bir müsade

ANKARA, 19 — İstanbulda bulunan Yazma ve dokuma kooperatifine lâzım olan iptidaî maddelerin kontenjan harici olarak memlekete ithalini temin için vekâlet kooperatifin gönderdiği ilk faturayı tastik etmiştir.

Odada

Nelere ihtiyaç var?

Hazırlanacak dosyalar yakında vekâlete gönderilecek

Ticaret odasının her sanayi şubesinin ayrı ayrı istekleri ve ihtiyaçları hakkında bir müddettenberi devam eden anket bitmiştir.

Ticaret Odası bu anket neticesinde sanayiimizin ihtiyaç ve dilekleri hakkında bizzat alâkadarlardan toplanmış kuvvetli malûmata sahip olmuştur. Gelen cevaplar Odaca tasnif edilecek ve hazırlanacak bir dosya İktısat Vekâletine gönderilecektir.

İzmirden cevap geldi

Odanın madenlerimizin vaziyeti hakkında her vilâyetten istediği malûmata İzmirden büyük bir rapor gelmiştir.

Bu raporda İzmir havalisindek i madenler zikredilirken garbî Anadoludaki krom madeni zenginliği tebarüz ettirilmektedir.

932 de cihan krom sarfiyatı 250.000 ton iken bunun 40.000 tonunu Türkiye vermiştir.

126 lira!

Bir aile için bir ay yetiyor mu?

Ticaret Odası şubat ayına ait geçinme endeksini neşretmiştir.

Bu endekse nazaran hayat şubatta bir ay evvelkine nazaran hafif bir ucuzluk göstermektedir. Bu inişin yakma ve aydınlatma maddelerinde olduğu görülmektedir. Şubatta bir ay evvelkine nazaran yiyecek ve içecek fiatlerinde bir fark olmamıştır. Giyecek eşya ve ev kiraları da ayni seviyeyi muhafaza etmiştir.

Şubatta bir Türk altınının aylık vasatî fiati 923 kuruştur.

Bu ayda İstanbulda ana, baba ve üç çocuktan mürekkep bir ailenin geçinebilmesi için 126 lira 50 kuruşa ihtiyaç görülmektedir.

Hava postaları

Ankara ile İstanbul arasında seferler yapan Amerikadan gelen tayyarelerde bir kaç gün temizlik ve bazı küçük tamirler yapılacağından bu seferleri Yüngers tayyaresi yapmağa başlamıştır.

Dün Tahir Beyin idaresinde olan bu tayyare ile Şûrayı devlet azasından Edip Kemal Bey ve refikası ile Şûrayı devletten Hakkı Beyin kerimesi gitmiştir.

Talebe çayı

Galatasaray Lisesi felsefe ve riyaziye şubeleri son sınıf talebesi, dün saat 16 da Tokatlıyanda bir çaylı dans vermişlerdir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

18 MART 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikrazı dahili	96,—	Elektrik	—
Şark yolları	5,15	Tramvay	—
D. Muvahhide	58,50	Tünel	—
Gümrükler	5,75	Rıhtım	18.—
Saydi mahî	7,—	Anadolu I	42,70
Bağdat	11.75	" III	42,40
T. askeriye	7,75	" Mümessill	49,10
İzmir Belediye İstikrazı	99		

ESHAM

İş. Ba. Nama	10,15	Bomonti	24.—
" " Hamiline	11.—	Terkos	37,—
" " Müessis	119.—	Çimento Ar.	11,—
Nüyork	47,70	İttihat dey.	25,45
Reji	4,10	Şark dey.	1,70
Şir. hariye	15.—	Balya	2.50
Tramvay	54,50	Şark m. ecza	2.85
Umumî Sigorta	11.—	Telefon	14.—

ÇEK FIATLARI

Paris	12,06	Prağ	15,95
Londra	730	Viyana	4,25,25
Nüyork	47,60	Madrit	5,60
Milano	9,21,75	Berlin	1,98,50
Brüksel	3,395	Varşova	1,23.50
Atina	81,63	Peşte	4,21,75
Cenevre	2,45.40	Bükreş	79,92
Sofia	66,885	Belgrat	34,91,75
Amsterdam	1,17.62	Moskova	10,87

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	170.—	1 Şilin, Av.	26.—
1 İsterlin	734	1 Pezeta	17,—
1 Dolar	207,--	1 Mark	50,—
20 Liret	218	1 Zeloti	24,—
20 f. Belçika	115	1 Penga	33,—
20 Drahmi	25.50	20 Ley	23,—
20 i. İsviçre	820.—	10 Dinar	55,—
20 Leva	26,—	1 Çernoveç	—
1 Florin	85,—	1 Altın	9,32
21 Kur. Çek	120	1 Mecidiye	34.—
		Banknot	2,*

Şehir Haberleri

Spor

Kış sporları

Antrenör Ankaradan geldi, izahat veriyor

Atletizm antrenörü Her Abraham Bursada kış sporları hakkında yaptığı tetkikatı bitirmiş ve alâkadar teşkilâta izahat vermek üzere Ankaraya gitmişti. Ankara civarında Elmadağında da tetkikat yapan antrenör dün şehirimize dönmüştür. Her Abraham seyahatinin umumî neticeleri hakkında demiştir ki:

— Uludağdaki tetkikatım bende anlatamıyacağım kadar kuvvetli bir intiba bırakmıştır. Bu saha, kış sporları için dünyada ender bulunur bir hususiyeti haizdir. Beraber getirdiğim resimlerden de anlaşılacağı veçhile Uludağ, seyyahların büyük rağbetlerini celbeden en maruf Avrupa kış spor sahalarının bütün şeraitine malik tir. Burada gayet kolay bir teşkilât ve pek az bir para ile canlandırılacak kış sporları faaliyetinin vereceği semere tahmin edildiğinden çok geniş olacaktır.

Kış sporlarının sıhhat üzerindeki iyi tesirlerinden bahsedecek değilim. Bu cihet o kadar açık bir surette ispat edilmiştir ki fazla söz söylemeğe lüzum yoktur. Uludağ ve emsali yerler yalnız gençlik için değil her yaşta insanlar için kolay, ucuz, ve çok sıhhî bir spor sahası olacaktır. Bunun temini için sarfedilecek maddî ve manevî himmet büyük bir şey değildir.

Kış sporları için gösterilecek himmetle iktısadî menafiin de temin olunacağı muhakkaktır. Çünkü yakın Şarkta, Cenupta ve hattâ Balkanlarda bu spora meraklı büyük bir kütle vardır. Bir çok Avrupa kış spor mahallerine üstün şeraite malik olan Uludağın daha şimdiden her yere rakip olacağı kabul edilmese bile, bu saydığım yerler için en müsait seyahat mahalli olması kat'idir.

Ankarada verdiğim izahat alâkadarları tatmin etmiştir. Hattâ bu mevsimden itibaren teşkilât için faaliyete geçileceğini ümit ediyorum. Bu takdirde önümüzdeki sene canlı bir kış sporu hareketini beklemek icap eder. Bu sporun, diğer spor şubelerinden daha çok bir alâka ve merak uyandıracağını Avrupadaki misallerine bakarak tahmin ediyorum.

Bir kaç güne kadar tekrar Ankaraya gideceğim.

Fenerin 25 inci senesi

Beş nisan tarihi Fenerbahçe kulübünün 25 inci yıldönümüdür. Sarı - lâcivert formayı taşıyan gençler 25 senedir bütün gayretleri ile çalışmışlar, didinmişler ve nihayet renklerini rubu asır yaşatmışlardır.Bu seneler içinde Fenerliler çok fena zamanlar geçirdikleri gibi çok şerefli günler de yaşamışlardır. Bu şerefli maziyi çok esaslı bir tetkik mevzuu olarak Olimpiyat spor mecmuası ayni tarihte çıkacak olan nüshasında mufassal bir surette yazacaktır. Bu münasebetle Fenerbahçeliler sırf kendi gayretlerile vücuda getirdikleri sahaların da Boçkay ismindeki ecnebi takımile bir maç yapacaktır. Bundan başka Fenerbahçe stadını Paristeki Colombe stadının küçük bir nümunesi haline getirebilmek için bir de çok zengin piyango yapılmıştır. Bu piyangoda çok kıymetli eşyalar olduğu gibi, Avusturya - İngiltere maçını seyretmek için Viyanaya kadar bir seyahat, Mısıra başka bir seyahat v. s. ve çok eşyalar vardır. Bu piyangodan kazanılacak para, doğrudan doğruya stadyomu asrî bir şekle koymak için sarfedilecektir.

Seyrisefain - Kurtuluş

Dün stadyomda Seyrisefain takımı ile Kurtuluş takımı oynamıştır. Oyun güzel olmuş ve Seyrisefain takımı üç en iyi oyuncusundan mahrum olduğu halde üç üçe berabere kalmıştır. Bu netice maçın hakikî neticesi değildir. Çünkü Seyrisefainliler, oyunun başından sonuna kadar hâkim oynadıkları halde şanssızlıktan dolayı gol çıkarama lardır. Seyrisefainin bilhassa en muvaffak olan tarafı müdafaası idi. Muhiddin ve Necdet defansı çok iyi oynamıştır.

Bir teklif

Edirne erkek lisesi riyaziye muallimi Hâdi Bey Büyük Millet Meclisi riyasetine bir mektup göndererek yeni basılacak paralar hakkında bir teklifte bulunmuştur.

Hadi Bey bu mektubunda yeni paralar basılırken bir kuruşun kırkta biri olan parayı çoğaltmak ve yahut bunun yerine kuruşun yüzde biri olan santimi kabul etmek mümkün olacağını iddia ederek on, yirmi elli santimlik gibi paralar basılmasını teklif etmektedir.

Sefaretlerde

Amerika sefiri geldi

Beynelmilel afyon mukavelâtına iştirakimizden dolayı, Reisicümhur Hz. ni Amerika Reisicümhuru Cenapları namına tebrik ve müşarünileyhe teşekkür eden Amerika Sefiri, bugün Ankaradan şehrimize avdet edecektir.

Belediyede

Nasıl olacak ?

Cümhuriyet bayramları parlak kutlulanacak

Bu sene 29 teşrinievvel Cümhuriyetimizin ilânının 10 uncu yıl dönümüne tesadüf etmektedir. Bu münasebetle memleketimizin her tarafında, diğer senelerden daha mühim bir şekilde tezahürat ve merasim yapılacaktır. İstanbul Cümhuriyetin 10 uncu yıl dönümüne fevkalâde bir şekilde hazırlanmaktadır. Belediye 1933 bütçesine Cümhuriyet bayramında yapılacak şenlikler için 17 bin lira tahsisat koymuştur. O gün bütün İstanbul elektriklerle tenvir edilecek, muhteşem taklar inşa edilecektir.

Taşdelen suyu

Taşdelen suyunun şehre getirilmesi için geçen seneki tahsisata ilâveten 100 bin lira tahsisat yeni bütçede temin edilmiştir. Suyun sahile kadar getirilmesi için lâzım gelen projeler hazırlanmıştır. Faaliyete bir ay sonra başlanacak, önümüzdeki sonbaharda su şehre getirilmiş olacaktır.

Cemiyetlerde

Konser verildi

Dün saat 17 de Halkevinde Kadınlar Birliği tarafından tertip edilen konferanslardan beşincisini profesör Ahmet Reşit B. vermiştir. Konferansın mevzuu "Cemiyeti Akvamın insanî yollarda, alelhusus kadın ve çocukların himayesi yolunda faaliyeti" idi.

Konferanstan sonra genç san'atkârlar tarafından bir konser verilmiştir.

Müteferrik haberler

Halebe gitti

Bir spor tayyaresile Selânikten şehrimize gelen İtalyalı İroferai Vittorina Beonio, dün Bağdada gitmek üzere Halebe müteveccihen hareket etmiştir.

Paraşütçü kız gitti

Meşhur paraşütçü Alman kızı Baesen dün Romanyaya müteveccihen şehrimizden ayrılmıştır.

Yeni raportör

İhracat Ofisi raportörlüğüne tayin edilen Şefik Bey dün yeni vazifesine başlamıştır.

Vilâyette

Şikâyet oldu

Tahkikat yapılıyor sebep ne?

Heybeliada nahiye müdürü ile Kınalıada komiser muavini haklarında vilâyete bir şikâyet yapılmıştı.

Vilâyet yaptığı tahkikler neticesinde bu şikâyetin doğruluğunu meydana çıkarmış ve her ikisine de işten el çektirilmiştir. Tahkikat uzatılmaktadır.

Hâkimler kanunu

Öğrendiğimize göre Hâkimler kanununda bazı değişiklikler yapılacaktır.

Toprak bayramında

Çarşamba günü yapılacak olan Toprak bayramında bulunmak üzere Ziraat odası azaları kazalara gideceklerdir.

Defterdarlık işleri

Bazı maliye şubelerinde tahkikler yapılmaktadır. Bugünlerde bir iki memura işten el çektirileceği anlaşılmaktadır.

Beşiktaş tetkik memuru da vekâlet emrine alınmıştır.

Mübadelede

Şevki Bey gidiyor

Muhtelit Mübadele Komisyonundaki başmurahhasımız ve Madrit Sefirimiz Şevki B. hafta sonunda Madrite hareket edecektir.

Komisyon memurlarından Rasih Beyin pederi vefat etmiş ve dün yapılan cenaze merasiminde komisyon erkânı hemen kâmilen hazır bulunmuşlardır.

Halkevinde

Kütüphane genişliyor

İstanbul Halkevi kütüphanesinin gördüğü çok rağbet üzerine, salonun genişletilmesi takarrür etmiştir. Kütüphane 120 kişi alacak bir hale getirileck ve geceleri saat 22 ye kadar açık bulunacaktır.

İnhisarlarda

Tetkikat yapılıyor

İnhisarlar idaresinde tetkikat yapmakta olan ecnebi mütehassıs heyeti reisi Mister Klark, 15 güne kadar avdet etmek üzere, hususî işleri için dün Viyanaya gitmiştir. Diğer mütehassıslar, tetkikata devam etmektedirler.

Mahkemelerde

Oğlunu öldüren baba

Öz oğlunu öldüren bu adam deli mi imiş ?

Kendi öz oğlunu bıçakla kesip öldüren Kütahyanın Geregiçal köyünden Mansar oğullarından Mehmet, aklından zoru olduğu görülerek muayenesi için İstanbul tıbbı adlisine gönderilmişti.

Tıbbıadlideki müşahede neticesinde suçlunun ruhî zaafa müptelâ olduğu anlaşılmış ve yapılan duruşma neticesinde kendisinin mes'uliyetsizliğine karar verilmiştir.

Cezası indirildi

Mustafa isminde birini öldürdüğünden dolayı evvelce ağır cezada on beş sene hapse mahkûm olan Erzurumlu Fazlının yaşından dolayı temyiz mahkemesi, hakkında verilen kararı bozmuştu. Mahkeme, bozma kararına dünkü celsede uyarak Fazlıyı yeniden sorguya çekmiştir.

Mahkûmun 1323 doğumlu olduğuna dair nüfus kütüğündeki kaydı okunarak, vak'a sırasında 18 yaşını bitirmediği anlaşıldığından on beş senelik mahkûmiyeti 12 seneye indirilmiştir. Fazlı, bundan evvel heyeti hâkimeyi tahkir ettiğinden dolayı ayrıca altı ay hapse mahkûm olmuştu. Bu cezası da yaşının küçüklüğü dolayısile beş aya indirilerek öteki cezasına zammedilmiş ve kendisinin 12 sene, yedi ay 20 gün hapsine karar verilmiştir.

Başka güne kaldı

Sahte damgalı iskambil kâğıdı yaparak piyasaya sürmekten suçlu Artinin ihtisas mahkemesince dün duruşmasına devam edilmiş ve bazı şahitlerin celbi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Tetkikat yapılacak

Ermenice Astarar gazetesi Sofya muhabirinden Dudu imzasile aldığı bir mektubu neşretmiştir.

İstanbul ermenilerini iktısadî birliğe davet eden bu mektubun müddeiumumîlikçe bazı noktalardan tetkikine lüzum görülmüştür.

Herant mahkemede

Herant isminde bir eroin tiryakisinin dün Ağırcezada duruşması yapılmıştır.

Suçlu Herant, bir gece Bayram sokağında şüpheli bir vaziyette dolaşırken görülerek polis memurları tarafından üzeri araştırılmış ve 25 paket eroin bulunmuştur.

Herant, mahkeme huzurunda demiştir ki:

— Efendim, ben sekiz senedir eroin çekerim. Her zamanki gibi o gün de yanımda eroin vardı. Ben bunları satmak için değil, kullanmak için aldım.

Mahkeme, Herantın bunları satmak için yanında taşıdığına dair bir delil olmadığından kendisine iki ay hapis cezası verdi ve müddeti dolduğu için suçlu serbest bırakıldı

Tırpan

Türkçe kelimeler

Dil Tetkik cemiyetinin milletin reyine bıraktığı arapça kelimelere her gün bir çok karşılıklar gösteriliyor.

Bunların içinde çok güzel ve munis kelimelere tesadüf ediyoruz. Ve şimdiye kadar neden bu türkçe kelimeleri yazılarımızda kullanmadığımıza şaşıyoruz.

Meselâ (Tasa) varken gaileyi niçin yazıyoruz. Tasa maksadı bütünmanasile ifade ediyor.

Anadolu içinde muhite göre şivesini, ahengini değiştirmiş pek güzel öz türkçe kelimeler vardır. Bunlar mahallî telâffuzlarına bakılmıyarak kabul edilirse bizim elimizde ve dilimizde ahengini değiştirir. Yeter ki bu kelimeler de yazımıza girsin.

Zaten yıllardan beri yazdığımız yazılarda dilimizi ağırlaştıran, üslûbumuza takılıp kalan arapça ve acemce kelimelere yol vermiştik. O kadar ki hepimiz bir kaç yıl evvel yazdığımız romanları, makaleleri bugün okurken kullandığımız arapca ve acemce kelimelerin satırlar arasında nasıl sırıtıp kaldığını görüyoruz.

Ben ilk romanımı 923 te yazmıştım. (Coşkun Gönül) demek ki on yaşına basmıştır. Geçen gün bu romanın sahifelerini karıştırırken kendi yazımı kendim tanıyamadım. Daha garibi. Evvelki gün bir tesadüfle Alexendre Duma Fils'in meşhur La dame aux Camélias romanının yirmi iki sene evel yapılmış bir tercümesi elime geçti. Yirmi iki yıl evvelki bu tercümeyi anlamak için bugün o tercümeyi yeniden türkçeye çevirmek lâzım.

Hakikat bugün bir (Aşkı memnu) u sıkılmadan okuyacak kimse kalmamıştır sanırım. Hattâ üstadımız Halit Ziya Beyefendi bile bugün eserini okumak isterse yarım sahifeden çoğuna tahammül edemez.

Demek oluyor ki türkçe zaten yatağını bulmuş nehirler gibi coşa coşa sadeliğe doğru akıyor. Buna katılacak Öz türkçe kelimeler yazı dilimize yeni bir çeviklik ve berraklık verecek. Ben kendi hesabıma arapçadan türkçeye karşılığı aranan kelimeleri her gün artan bir heyecanla bekliyorum.

Bugünün şivesine derhal uyacak ve işlene işlene artık bizim olmuş kelimeler arasında çiy kalmayacak olanları derhal iş başına getiriyor ve harcamağa başlıyorum.

Burhan CAHİT

Poliste

Kumarbazlar

Dün gece Valde hanında İranî Settar Efendinin odasında bağ oyunu tabir olunan kumar oynanırken görülmüştür. Bu kumar haned 17 İranî kumarbaz yakalanmış ve bu meyanda kumar alât ve edevatı ile birlikte 300 küsûr lira da masa üzerinde bulunmuştur. 17 kumarbaz yakalanmış ve haklarında icap eden muameleye başlanmıştır. Alât ve edevat ile paralar müsadere olunmuştur.

Köylü sigarası

Küçükpazarda Osman Efendinin evinde yapılan arama neticesinde bir çuval dolusu köylü sigarası bulunmuş ve Osman Efendi yakalanmıştır.

İğneyi çalmış

Kurtuluşta Fransız mezarlığı civarında oturan Madam Eleni bundan bir iki gün evvel polise müracaat ederk şoför Ali namında birinin (135) lira kıymetindeki iğnesini çaldığını iddia etmiştir. Bunun üzerine şoför Ali yakalanmış ve tahkikat neticesinde 135 liralık iğneyi (25) lira mukabilinde çarşıda kuyumcu Ferit Beye sattığı anlaşılmıştır. İğne Ferit Beyden alınmıştır. Şoför Ali hakkında tahkikat devam etmektedir .

Bir kız kaçırıldı

Akhisar belediye sabık tabibi kayınvaldesinin Şehzadebaşındaki evinden on yaşlarında bir evlâtlık kaçırılmıştır. Kızı valdesi Vahide Hanım ve evvelce evde bulunan Darülfünun emaneti mümeyyizi Arif Bey aramaktadırlar.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET"tir.

20 MART 1933

İdarehane : Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi : İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür : 24318
Yazı işleri Müdürlüğü : 24319
İdare ve Matbaa : 24310

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden verilen malûmata göre bugün hava tamamen bulutlu ve mütehavvil olarak rüzgârlı geçektir. Yağmur muhtemeldir.

19-3-33 tarihinde hava tazyiki 755 milimetre en çok sıcaklık 8 en az 2 derece kaydedilmiştir.

FELEK

Tramvaylarda Erkek kadın

Avrupada trenlerde (yalnız kadın) kompartımanları vardır. Bizde çarşaf kalktıktan sonra vakıa tramvaylardan perdeyi, vapurlardaki kadın erkek ayrılığını kaldırdılar amma, zannederim, trenlerde (yalnız kadın) kompartımanları duruyor.

Ben hele bizim tramvayları gördükçe, tramvaylarımızda da (yalnız kadın) kompartımanı yapılmasını istiyorum. Kadının örtünmesi ile örtünmemesi arasında iffet noktasından bir fark yoktur. Lâkin bütün müsavat iddialarına rağmen kadının erkeğe nazaran daha âciz ve müdafaaya muhtaç olduğunu inkâr edemeyiz.

Uzun zamandan beri tramvaylarımızda ben de dahil olduğum halde çoğu aşinalarımın gözüne ilişen bir münasebetsizlik var ki; eğer önüne geçilmezse tahammülü az kimselerin başına iş çıkaracak bir mahiyet alacaktır. Onun için bugün bu yazıyı o tatsız hâdiseler çıkmadan evvel polis ve şirketin gözü önüne koyuyorum.

Bir takım münasebetsiz, terbiyesiz ve mütecaviz erkekler, tramvayda kadınların oturduğu birinci sıra ile tramvay arabasının kaplaması arasına giriyor. Ondan sonraki vaziyeti izaha lüzum görmem. Kadınlara ayrılan ön iki sıranın önü de onların olmak gerektir. Fakat buna biletçi müdahale edemiyor ve etmek te aklına gelmiyor. Zaten tramvay arabalarına dair olan talimatnamenin maalesef tamamen hükümden düşmüş olduğunu ve bunu ne polisin ne de şirketin kontrol etmediğini söylemek mecburiyetindeyiz. Tramvaylarda sigara içmek yasaktır, halbuki içiyorlar. Tramvaylara üstü başı pis adam alınmaz, alıyorlar. Tramvay basamağında kimse duramaz, başta polisler duruyor. Tramvaya yağlı şey konmaz, yük taşınmaz, halbuki bunun aksi daima görülüyor. 30 lira aylık alan biletçiler zaten bezgin bir halde olduklarından başlarına belâ olacak bir hâdise çıkarmak istemiyorlar. Onun içindir ki; bu kadın sıralarına musallat olan erkek yolculara da karışan görüşen yok. Bari şirket, nasıl arabalara (Biletçiler para bozmaya mecbur değildirler) diye levhalar asıyorsa bunun yanına bir de (Kadınları rahatsız etmek ve dizlerinin dibine kadar sokulmak ayıptır)- diye levhalar assa belki bu gibi münasebetsizlere karşı müdahale edeceklerin eline bir silâh olur!

Şarkılı ticaret!

Bir taraftan şehirlinin az para verdiğinden şikâyet ederiz. Diğer taraftan ona en ufak istirahat temin edecek bir hizmet yapmayız...

Gûya bizde gece saat ondan sonra gürültü etmek yasaktır... Halbuki:

— Bana bazı karilerim serzeniş ederer, hep kendinden bahsedersin derler. Bundan tabiî ne vardır. Bilirim ki; beni rahatsız eden, benim gözüme batan şey ekserisinin de rahatsız olduğu, şikâyet ettiği şeydir. Çünkü ben hiç bir zaman halk kütlesi seviyesinden ayrılmış, yükselmiş olduğumu iddia etmedim.

Dün akşam, topal bir Acem veya Kürt, iğrenç bir feryat şeklinde saat birde sokak aralarında sinirleri koparıcı bir çığlık ile bağırarak keten helvası satıyordu.. Canım, dünyanın en modern sistemlerini işlerimize tatbik ediyoruz da hâlâ bir topal Acemin gece yarısından sonra keten helvası satacağım diye halkı uykusundan uyandırmasının ayıp ve yasak olduğunu düşünemiyoruz. Görülüyor ki; polis bu ihtiyacı hissetmiyor ve bu feryadı tabiî buluyor. Artık sen istediğin kadar modern sistemleri kabul et! Bak para eder mi?..

Ben hâlâ ısrar ediyorum. Bizde belediye ve zabıta hâlâ halka karşı mevcut vazifelerini tam bir inanış ile takip etmemektedir.

Kırtasiye kalkacak ama !..

Gazetelerde görüyorum, kırtasiye kalkacakmış. Ben buna imkân olduğu kanaatinde değilim. Çünkü kırtasiye kalkması bizdeki (Kalem) sisteminin değişmesi demektir. Bu bir muazzam iştir ve eğer başarılırsa bizim devlet makinesinden yüzde elli memur tasarruf edilir. Buna da zannederim şimdi kimse rıza göstermez. Bu ciheti bırakalım da kırtasiyenin kalktığını kabul edelim... Lâkin zihniyet, ağır iş görmek zihniyeti kalkmadıkça bundan faide göremeyiz. Bakınız size bir misal:

İstanbul telefon ücretleri meselesi meydana çıkalı dört beş ay oluyor ya! Bu meselede İstanbuldaki aboneler yani, 8—10 bin kişi alâkadar. Ve bu da şundan ibaret: Ücretler inecek mi, inmiyecek mi?..

Efendim! Dört beş aydır hâlâ evrak o vekâletten öteki vekâlete dolaşıp durmaktadır. İşte bizim makinedeki hastalık budur. Halkın işi,memurluk san'atının inceliklerine kurban olmaktadır. Müsveddeler, müzekkereler, muhtıralar, derkenarlar, mütalealar, hukuk müşavirleri, fen müşavirleri, istizanlar, mucibinceler, kayıtlar, dosyalar, evraklar, evraklar ve evraklar.. O bir âlemdir. Ben içinde bulundum. Öyle kolay kolay yıkılmaz.. Ve o yıkılmadıkça kırtasiye kalkacak sözü bir havaî duadan ibaret kalır.

FELEK

Feyziâti Lisesi

Mezunları Cemiyetinden:

Mektebimiz mezunlarının martın 23 üncü perşembe günü saat 15 te mektebin toplanma salonunda bulunmaları rica olunur.

İktısadî bahisler

Türkiyede petrol var mı?

Yazan, Sadreddin Enver

Türkiyede petrol var mı? Bu sorgu üzerinde durulması sathî etüdlere istinat eden aykırı mütaleaların, biribirine uymıyan kanaatlerin çarpışmasına sebep olmaktadır. Bu akıcı cevherin iktisadî, siyasî, askerî, sınaî ehemmiyeti gözönüne getirilirse bu görüş ayrılıklarına da şaşmamak lâzımdır. En büyük bankaların kasalarını kolaylıkla açan — dünya haricî siyasetini ellerinde tutan efendilerin şahsan alâkalarını saklamadıkları — bu efsunlu madde bilhassa umumî harpte ve ondan sonra değerini daha ziyade tanıttırdı. Tayyareleri, zırhlıları, tankları, fabrikaları işleten; topu, tüfengi yağlıyan hep o!.. Başdöndürücü bir hız ile ilerileyen sanat şubelerinin can damarındaki kana petrol dense yerinde bir benzetiş olur. İşte bunun için her millet kıskanç bir hırs ile ona sahip olmak—başkasının ortaklığını yalnız ürkek bir gözle görmiyerek onu kaldırmak, silmek — ister. İşte petrol sevimsiz, tırmalayıcı kokusuna, soluk rengine rağmen insanları ve en çok medenileri kendine çekmiş, bağlamıştır. Fen ona eş bulmak için gece, gündüz uğraşıyor. Müvellidülmalı karbon bulunabilecek her cismi ve benzerini tartaklayıp duruyor.

Şimdi acaba bu dünyanın alâkalı maddesinden bizim topraklarımızda yok mu??. Romanya, Rusya, Acemistan, Irak gibi dünya petrol istihsalâtında rol almış memleketler arasına sıkışan Türkiyeyi tabiat bu lûtfundan büsbütün esirgemiş mi?. Buna hakikate yakın bir cevap alabilmek için şimdiye kadar yapılan etüdler üzerinde duralım. Bu etüdlerin altında isimlerini saygı ile anacağım mütehassısların imzaları yok değil. Fakat çoğu menfeati bize uymıyan yabancı paraların tokluğu ile bu "ilmî gizintileri" yaptıklarını da aklımdan çıkaramıyorum. Neyse, biz sadedimize gelelim:

Şark vilâyetlerimizdeki petrol madenlerimizin ilk etüdünü umumî harpte askerî işgallerinden istifade eden Ruslar yapmıştır. Bu araştırmaları Nalivkin, Stajanoff, Meffert isminde üç jeoloğun idare ettiğini bazı ilmî gazetelerde intişar eden makalelerden anlıyoruz. Fakat elde ettikleri hakikî neticeyi de bilmiyoruz. Çünkü bütün vukufumuz matbu eserlerin malûmatına inhisar ediyor. Acaba bu sayıfalarda hakikat ne dereceye kadar ifşa edilmiştir? Hattâ zannediyoruz ki, esaslı bir araştırma ameliyatı için ne cengin gaileleri, ne de az süren işgal zamanı müsaitti. Nitekim, Hasankaledeki petrollerimizin araştırmasından bahseden bir risalede el ile işliyen delme makinesile yalnız yirmi beş metrelik bir delik açabildiklerini, en üstteki Kalktuff tabakasını bile aşamadıklarını itiraf ediyorlar. Bu kadar az ameliyeye rağmen bir çok varil istihsal yapıldığını, yalnız çıkan neftin su ile karışık bulunduğunu ilâve ediyorlar. Halbuki harpten evvel jeoloğ Abichin ayni yerden kendi elile aldığı nümuneyi Dorpater Darülfununu Profesörü Schmidt tahlil etmiş, netice bilâkis Hasankale madeninin lehinedir. Bundan başka taharri ettikleri katranlı Bayburt, Körzot... ilâh, maden mahallerindeki araştırma tesisatlarını da ricatları esnasında tahrip etmeyi unutmamışlardır. Körzot'ta on tane kuyu açıldığını mühendis Kowalevsky'nin münteşir bir şemasından anlıyoruz. Yoksa maden mahallerinde kalan izler çöküntülerle kadavra gibi dikili kalan sondaj sehpalarından ibarettir ki bize alâkadar olduklarından fazla bir şey bildirmiyor.

Royal Dutch ve Shell kumpanyalarının mühendisleri de buraları tetkik ettiklerini fakat raporları gruplarının kasalarında kaldığını gene garp matbuatında okuduk. Buralara gittiklerinden ancak bu suretle haberdar oluyoruz. Gran Jan ilmî heyetinin Anadoludaki tetkikleri neticesi Türkiyeye bıraktığı rapor pek umumî mahiyette ve çok bir şey söylemiyor. Fakat profesörün bazı madenler için şahsan gösterdiği alâka kalplerimizdeki ümitlerimizi kuvvetlendiriyor.

Mürefte, Sinop, Mardin ve havalisinde dolaşan Amerikalı Shirley L. Mason'un "American assocition of Petroleum geologist" te bir raporu neşredildi. Bu fena görücü raporun mealinin kaydı ihtiyatla okunması lâzımgeldiği ayni yerleri daha derinden araştıran, uzun yıllardanberi ve hâlâ bir Amerikalı petrol şirketinin mühendisi olan ("Cevat Eyüp"ün broşürünü gördükten sonra büsbütün meydana çıkıyor.

Musulda eski rejimin düştüğü hataları gözönünde tutarak elde bulunan bugünkü kısa ve dar tetkiklere fazla kıymet verilemez. Zaten aleyhteki bütün raporlarda bile memleketimizde petrol bulunduğu inkâr edilemiyor. Toprak üstündeki sızıntılar, onun sert kokusu buna mâni!.. Evet, bütün etüdlerin ittifak ettiği nokta: Türkiyede petrol var. Bunların, işletme ve ticaret kabiliyeti, memleketin istikbalinde oynıyacağı rol çok esaslı ve masraflı etüt ve araştırmadan sonra meydana çıkar. Antiklinallerden, basamaklardan petrol gibi jeolojik teşekküller arasından kayan akıcı bir maddenin tonajini takdire imkân yoktur. Memlektimizde petrol âsârı görülen mıntakaların çokluğu, bilhassa Mardin havalisi bazı tabakalarının Irak petrollerini ihtiva edene benzemesi böyle bir masraf ve zahmeti ihtiyar ettirecek kadar ümitlidir. Bu hususta garp bilgi ve görgüsünden istifademiz şarttır. Lâkin beynelmilel piyasadan yardım beklemek te hatalıdır. Çünkü her cins maden istihsal sahasında olduğu gibi dünya petrol istihsalâtı ihtiyaca kâfi, hattâ artıyor bile... Türkiyeye muhtaç değillerdir. Fakat Türkiye bu cevherine muhtaçtır. Çünkü, iktisadî, siyasî hayatımızda oynıyacağı rolü bir tarafa bırakalım, memleket istihlâki için — resmî istatistiklere nazaran — sekiz senede 62 milyon lirayı mütecaviz bir parayı beynelmilel piyasaya ödemişiz.

Kongre Hararetli oldu

(Başı 1 inci sahifede)

4. — Muhtelit Mübadele Komisyonu emrinde bulunan 62.500 liranın şimdiden alınarak gayrimübadillere tevzii.

Vekâletin cevabı: Bu para Yunanlılarla yapılan mukavelenin tatbiki ile alâkadardır. Bu hususta cemiyetin Muhtelit Komisyonla teması münasip olur.

5. — Müzayedeye çıkacak emlâkin tahmini kıymet işlerinde iratlarının yüzde onbirinin alınması muvafık görülmüştür.

Vekâlet, cevabında, bu işin isabetli bir tedbir olmadığını bildirmiştir.

6. — Gayrimübadil olarak bundan sonra vukubulacak müracaatların nihayet bulması.

Vekâlet cevabında. bir kanunu mahsus olmadıkça müracaatlar tahdit edilemez.

Ankaraya giden heyetin bu şekilde izahatı dinlendikten sonra İzmirde meydana çıkarılan, gayrimübadillere ait yeni emlâk hakkında Hamdi Bey izahat verdi. Bu izahata göre İzmirde 3400 parça emlâk vardır. 2 milyon 400.000 lira kıymetinde arazi vardır.

Hamdi Beyin de izahatı dinlendikten sonra yeni bono tevzii işinin 4 aydan evvel kabil olamıyacağı anlaşıldığından, bu işle uğraşmak üzere idare heyetine salâhiyet verilmesi kararlaştırıldı ve içtimaa nihayet verildi.

—«o»—

Kadınla Erkek!

(Başı 1 inci sahifede)

tetkik eden bir eser yazmıştır.

Tetkik gezintisi yaptığını, Mısır, Baalbek, Filistin, Suriyede seyahat ve tetkikler yaptığını söylemiştir.

Buradan İtalyaya gidecektir. Diyor ki:

— Şarkta erkeğin kadını beslemesi mecburiyeti vardır. Bizde bu yoktur. Tetkiklerimde bu farkı gördüm.

Ml. Marcella D'arle, kadınla erkek arasındaki bağlılıktan bahsederken de demiştir ki:

"— Erkek karısına sadık olmasa bile kadının buna mukabele etmesine taraftar değilim."

Vadinde sadık bulunan

ARTİSTİK SİNEMASI

Müdiriyeti; Pek yakında zengin, muhteşem ve muazzam

İKİ MES'UT KALP

(Mösyö, Madam ve Bibi) filminin Almanca kopyesi filmini gösterecektir, Baş rollerde

GEORG ALEXANDER - Magda SCHNEIDER'dir

LEE PARRY ve HERMANN THIMIG

Hatıhazırda: Pek eylenceli bir komedi olan

PAPRİKA [Ateşin gençlik]

Mümessili: Franzıska Gaal

Her zamandan daha güzel - Esrarlı ve ilâhî

BRİGİTTE HELM

ve

ALBERT PREJEAN

BALAYI

Filminde harikulâde bir eser yaratmıştır.

Hikâye

Şaka ve hiddet

— Demek sizi kızdırmak kabil olmıyacak?

— Mümkün değil. Ben öyle pişkin bir kızım ki. Bana ne yaparsanız yapın kızmam. Bilmem ki belki de sinirlerim yok. Hem şakaya kızılır mı? Bilir misiniz beyefendi, şakaya kızanlar tenkide tahammül edemiyen iptidaî insanlardır.

Düşündüm. Karşımda nefis bir kız. Onu kızdırmak adeta bir izzeti nefis meselesi haline gelmiş. Yani ya o hiddet edecek veyahut ben bahsi kaybedeceğim. Fena bir şaka imtihanına girmiş bulunuyorum. Fakat, bir defa meselenin asıl nazik tarafı şakanın şeklinde. Ben onu kızdırmasını pekâlâ bilirim ama muaşeretin hududunu aşmamak endişesi elimi kolumu bağlıyor. Muaşeret kayıtları içinde de o hanımkızın kızması hayli müşkül. Hem neden kızsın. O kızan, hiddet eden, her şeyi kendisine tasa yapan bir hilkat olsaydı bu kadar güzel, bu kadar cazip, bu kadar şen ve şakrak kalabilir miydi?.

"Gamı kenduye zevketmedir âlemde hüner"

demiş ve bahtının güzel tecellilerine kendini bırakmış, mes'ut ve şen yaşayıp duruyor.

Fakat kızdırmak lâzım. Bu muhakkak lâzım. Zira bu, artık bir izzetinefis meselesi olmuştur.

Şöyle bir an aklımdan geçirdim. Boynuna sarılıp, belinden yakalamak. Hiç te vahşi bir jest değil. Bilâkis çok asrî, çok iltifatkâr bir hareket.

Ne olur sanki dedim. Şöyle bir cesaretten ibaret..

Yalnız bu cür'etin bana pahalıya malolmamasını düşünmek mecburiyetindeydim. Zira bunun en hafif tehlikesi bana karşı iltifatlarının ardını birden kesivermesi gibi feci bir netice olabilir. E bu felâketlerin büyük cinsinden bir şey. Gönlüm buna razı da olmuyor. Kızdırmaktan vazgeçmek, şöyle ahbapça:

— Vallahi ızharı aczediyorum. Size karşı sadece hürmetle mütehassisim. Diyip geçmek. Buna ne meşrebim, ne de vicdanım müsait. İnat bende illettir.

— Hanımefendi ben sizi kızdıracağım. Anladınız mı?

Gözlerim fena halde karardı. Kendimi kaybettim. İki üç adım ilerlledim. Tehlikeyi anladı mı bilmiyorum birden:

— Durunuz, dedi. Şakadan bahsettik değil mi? Şaka, şaka. İyi ama şakanın sizce hududu nedir? Onu bilmiyorum ki.

Şakanın hududu. Mühim.

— Efendim benim şakamın hududu yoktur.

Gülümsedi ve:

— Hudutsuz şaka. Diye mırıldandı.

Ve birden doğruldu.

— Vazgeçtim, dedi, ben bu şakaya tahammül edemiyeceğim galiba.

* * *

Haykırdım:

— Bahsi kaybettiniz. Bahsi kaybettiniz!.

Ve.... Ben bahsi kazandım. Bilir misiniz benim şakamın cevabı ne oldu?

Bir tokat...

* * *

Tokatlar vardır ki işlenen cürmün tadını, lezzetini unutturamazlar. Cürümler vardır ki hiç bir ceza o tada bir acılık ilâve edemez.

* * *

Cür'et, cür'et.

Cür'et daima güzel şeydir. Yerind ve zeki olmak şartile.

— Kızdınız mı?

Kaşlarda hiddet, dudaklarda tebes sümü.

— Evet! dedi.

Bazı dudaklarda öyle tebessümler va dır ki kaşların en keskin hiddeti onu manası yanında bozuk bir fotoğraf plâ ğına benzer.

* * *

— Siz harikulâde bir kadınsınız!

— Hayır! dedi. Her kadın benim gibidir. Yahut ben her kadın gibiyim. E verir ki gayet mahirane kızdırmasın bilmeli.

Türkçe Sözlü - Şarkılı

DÜĞÜN GECESİ

Taklitli ve Orta Oyunlu Komedi Filmi

Mümessilleri:

NAŞİT

HAZIM - HALİDE

MUAZZEZ - ASIM Ef.

ALİ - HAYRİ Beyler

Önümüzdeki Çarşamba

ELHAMRA Sinemasında

İSTANBUL BELEDİYESİ

Darülbedayi temsilleri

İstanbul Şehir Tiyatrosu

Bugün suvare saat 21,30

Aynaro Kadısı

Yazan: Müsahip zade Celâl Bey

6 perde tarihî komedi

Halk gecesi

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi isti yenlere tavassut ediyor. İş ve işç istiyenler bir mektupla İş büro muza müracaat etmelidirler.

İş isteyenler

Dört sene, daktilo, kasadar v muhasebe muavinliklerinde bulun dum. Bon servisim vardır. Türkçe Fransızca tamamile ve kısmen İngi lizce bilirim. Kefalet verebilirim. U fak bir maaşla iş arıyorum.

Arzu edenler aşağıdaki adres mektupla müracaat etsinler:

Milliyet gazetesi iş bürosu S. N Hanıma.

Milliyet'in edebî romanı: 54

MAKEDONYA

Aşk, Kin, Politika ve Kan..

Müellifi: Nizamettin Nazif

Komiteci başile bir tasdik işareti yapmıştı. O zaman güzel kız, bir yırtıcı kaplan gibi, içleri intikam alevlerile parlayan gözlerini gözlerine dikmiş;

— Kim? — demişti — Adını söyle.

— . . . . . .

— Jandarmalar mı?

— . . . . . .

— Bizimkiler mi yoksa?

— Evet...

— Niçin vurdular?

— . . . . . .

— İhanet mi etmişti?

— Hayır..

— Öyleyse niçin? Niçin? Kim vurdu kardeşimi?

İşte günde belki bin defa sorulan bu suale cevap vermek istemediği için Tane'nin keyfi, uykusu, rahatı her şeyi kaçmıştı.

Nihayet bir sabah güneş doğmadan kalktı; evdekiler uyanmasınlar diye gürültü çıkarmadan giyindi ve... Rahatının, uykusunun, her şeyinin kaçtığı bu evden kendisi de kaçtı.

Lûbinska bu hale bir kat daha içerlemişti. Artık serapa sinir kesilmişti. Manasız şeylere kızıyor, bir köşeye çekiliyor,saatlerce sessiz sadasız oturuyor, sonra birden hiç beklenilmeyen bir zamanda :

— Geberteceğim.. Ona kıyanı geberteceğim.. — diye — avazı çıktığı kadar bağırıyordu

Lolâ bazan boş bulunuyor, ürküyordu.

Maamafih günün bazı saatlerini biraz neşeli geçiriyorlardı. Faraza akşam yaklaşırken Ali onları yanına alıyor, köyden biraz uzaklaşıyorlardı. Kırların sonbaharı Lûbinskanın kederlerini kimbilir neden, birdenbire siliveriyor, güzel kız tatlı diller dökerek İvan Vazof'un bazı parçalarını okuyordu. Ali bulgarca bilmediği için büyük şairin ne demek istediğini bittabi anlıyamıyordu. Fakat Lûbinska'nın sesinde Lûbinskanın içini anlatan öyle kuvvetli, öyle milletsiz, öyle insanî bir ifade vardı ki, hoşlanıyor, içinde bir şeylerin kabardığını, bir yerin zaman zaman "cızzz!" diye yandığını hissediyordu.

Lolâ'ya gelince; o Vazof'un şiirinden de, Veliçkof'un şiirinden de hiç bir şey anlamıyordu. Önünden geçtikleri bir ağaç veya üstünde oturdukları bir kaya kadar bu güzel ahenkli ve çok özlü sözlere lâkayt ve sağır kalıyordu.

Fakat sonra, bir de onun sırası geliyordu. Sağlam ciğerli Balkan kızı öyle şarkılar söylüyordu ki, tek nağmesi bu şiir cildine bedeldi.

Ali bir ona bakıyor, bir buna bakıyor, sonra hangi tarafındaki ottan yemeğe başlıyacağını şaşırmış bir kararsız eşşek gibi yutkunuyordu.

Günler geçiyordu.

Bir sabah Ali uyandığı zaman, evde, kendini yalnız buldu. "Belki bir yere gitmişlerdir, şimdi gelirler" diye düşündü, bekledi. Fakat saatler geçti ne gelen vaaar ne giden.. Nihayet köy kilisesinin çanları çalarken Lûbinska'nın telâşla evden içeriye girdiğini gördü:

— Nerdesiniz kuzum?

— Suss..

Güzel kızın yüzü sapsarı kesilmişti. Doğru odasına koştu sonra bir elinde bir Karadağ tabancası, bir elinde bir mavzer Alinin yanına geldi; burnundan soluyordu:

— Şu fişenklikleri beline tak...

— Ne oluvoruz canım..

— Şimdi anlarsın.. Tak şu fişenklikleri.

Ali, derhal sucuk gibi dolu iki fişenkliği beline sardı, tabancayı boynuna astı. Lûbinska, bu işin bitmesini sabırsızlıkla bekliyordu. Nihayet mavzeri de gencin eline dayayınca;

— Bana bak.. — dedi — Ölmemek istiyorsan, hemen şimdi buradan kaçmalısın?

— Ne diyorsun?

— Ölmemek istiyorsan buradan kaçmalısın diyorum.. Anlatamadım mı?

— Anladım ama.. Niçin ölüyor muşum? Kim öldürüyor beni? Şunu bir öğrensem de öyle gitsem..

Lûbinskanın kaşları çatılmıştı. Perdeyi aralıyarak endişeli bakışlarla dışarıya baktı. Sonra acele acele;

Senin.. — dedi — Küçük Pariste bir dostun varmış..

— Yok canım..

— İnkâr etme.. Lepiskayı seviyormuşşun... Uğruna avuçdolusu paralar sarfetmişsin..

Ali gene inkâr edecek oldu. Fakat güzel kız ağız açmasına meydan bırakmadan devam etti:

— Mesele burada değil.. Bu Lepiska on gün evvel öldürülmüş..

— Ne? Sahi mi söyliyorsun?

— Evet.. boğmuşlar. Sonra düşünmüşler kim boğabilir bu kızı diye.. O zaman seni hatırlamışlar.

— Ne münasebet?.

— Çünkü sen son defa "Küçük Paris" e geldiğin zaman bir kaç beyle konuşmuş, İskeçeden tütün kaçırmağ gitmişsin. Lepiska bu işi biliyormuş Sarhoşken seni konuşturmuş, sen d ne yapacağını, nerelerden geçeceğin bülbül gibi söylemişsin. Halbuki kol cuların çavuşu bitişik odada seni din liyormuş.

— Hay anasını..

— Dahası var. Lepiska bununla d kalmamış, Donçe kaptana da haber yo lamış.

— İki ateş arasında niçin kaldığım şimdi anladım.

Kaçakçı Alinin yüzü birdenbire d ğişmişti. Az evvel ölümünü haber aldı zaman içinde birer birer teprenen tat hâtıralar siliniyermişti. Şimdi gözleri de nefretle karışık müthiş bir kin beli mişti. Demek o kıvrak Lepiska kendisi elevermişti ha?.

İçinde bin bir his çarpışıyordu. Dişl rini gıcırdatarak;

(Devamı var)

RADYO

7 Günlük program

(İstanbul saatine göre tanzim edilmiştir)

PAZARTESİ, 20.3.933

İSTANBUL, 1200 m.
18-18,45: Vedia Rıza Hanım.
18,45 - 19,30: Orkestra.
19,35 - 20: Fransızca ders (Müptedilere mahsus).
20 - 20,30: Darülbedayi temsili
20,30 - 21,30: Safiye Hanım ve arkadaşları.
21,30 - 22,30: Orkestra, Ajans ve borsa haberi saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12.30 : Ankarapalas Orkestrası.
18. : Muallim Zeki B. İdaresindeki M. M. Talebesinin koralı.
18.40 : Konferans.
19.10 : Guitar Konseri (SadrettinB.Tarafından).
19.40 : Gramofon.
20.10 : Ajans haberleri ve hava raporu.

VARŞOVA, 1411 m.
13.15: Plâk. 16.50: Keza. 18: Piyano konseri. 18.35: Taganni. 19.30: Hafif musiki. 21.: Verdi'nin eserlerinden «Don Carlos» operası. 24.25: Caz.

BUDAPEŞTE, 550 m.
18: Orkestra. 18.40: Müsahabe. 19.15 Bir amele heyetinin koro konseri. 20: müsahabe. 20.45: Ernest Dohnanyi'nin idaresinde okral konser. 23: Haberler Müteakıben: Caz ve Sigan musikileri.

MÜNİH, 532 m.
20.10: Eğlenceli neşriyat. 21.45: Konuşmalar. 22.10: Senfonik konser (org ile birlikte). 23.50: Gece musikisi.

VİYANA, 517 m.
18.30: Oda musikisi (Kuator takım: Weigel, Mozart). 19.30: H.B Kranz kendi eserlerinden. 20.35: Amele tarafından senfonik konser. 21.35: "Viyana daima Viyanadır" isimli radyo popurisi (muganni Dario Medina). 23.20: Caz.

MİLANO - TORİNO - FLORANSA
20: Plâk. 20.35: Kahve konseri. 21: Haberler - Plâk. 22: Şarkılı konser. 23: Piyes. Müteakıben: Plâk.

PRAG, 488 m.
18.55: Plâk. 19.15: Müsahabe. 20.35: "Ressamın sihri" isimli Otokar Zich'in bir perdelik operası. - Müteakıben musikili temsil.

BÜKREŞ, 394 m.
13: Plâk. 14: Plâk: 18: Orkestra. 19,25: Devamı. 21: Kuatro konseri. 21.50: Solo harpa. 22.10: Oda musikisi. 22.35: Karışık konser.

BRESLAU, 325 m.
20.35: Kiliseden naklen: Org konseri. 22.: Londradan naklen: Oda musikisi. 23.45: Konuşmalar.

SALI, 21.3.933

İSTANBUL, 1200 m.
18 - 18,45: Makbule Hanım.
18,45 - 19,30: Orkestra.
19,30 - 20: Fransızca ders (ilerlemiş olanlara).
20 - 20,45: Hikmet Rıza Hanım.
20,45 - 21,30: Hafız Ahmet Bey.
21,30 - 22: Nimet Vahit Hanım.
22 - 2,30: Gramofon, Ajans ve borsa haberi saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12.30 : Ankarapalas Orkestrası.
18. : Orkestra: Ouverure Le Galife de Bagdat, Fantaisie Manon Fantaisie Parade d'amoure.
18.40 : Gramofon.
19,10: Viyoloncel Konseri (Edip B. tarafından) .
19.40 : Gramofon.
20.10 : Ajans haberleri ve hava raporu.

VARŞOVA, 1411 m.
13.15: Plâk. 16.30: Konuşmalar. 16.50 Plâk. 18: Senfonik konser (Wagner, R. Korsakow). 19.35: Mütalea. 21.05: Eslandiye şarkıları. 21.25: Halk konseri. 23.15: Caz.

BUDAPEŞTE, 550 m.
19.30: Konser (Korsakow - Paganini). 20.35: Sigan musikisi. 21.15: Konferans. 23.25: Haberler. Müteakıben: Keman konseri. 24: Şarkılı caz.

MÜNİH, 532 m.
21.05: Tramvay amele birliğinin karışık neşriyatı. 22.30: Piyano ile sonatlar (Brahms). 23.25: Haberler. 23.45: İlkbahara mahsus neşeli şarkılar.

VİYANA, 517 m.
18: Rudolf Sederer takımı: Vals, tango, operetler. 19.20: Konuşmalar. 20.45 Halk musikisi. 21.20: "Rusyayı görmek isteriz" isimli piyes. 22.35: "Voila Paris" isimli rövü. 23.45: Hafif musiki.

PRAG 487 m.
18,55: Plâk — Müsahabeler. 20,15: "Daimî aşk" isimli şairane kabare temsili. 22,40: Smetana'nın eserlerinden yaylı alet konseri. 23,20: Sigan musikisi.

MİLANO - TORİNO - Florensa
22: Milâno operasından naklen "Kovantchina" operası (Mussorgs bey).

BÜKRES 394 m.
13: Plâk: 14: Plâk. 18: Karışık konser. 19.25: Devamı. 21: Taganni. 21,25: Senfonik konser. 22,20: Devamı.

BREESELAU 325 m.
17,15: Şarkılı konser. 19,25: Radyo orkestrası (tagannili). 20: Rayh neşriyatı. 22.20: "Güzel gala çayı" isimli Franz Süppé'nin opereti.

ÇARŞAMBA 22.3.933

İSTANBUL, 1200 m.
18 - 18,45: (Muzaffer B.)
18,45 - 20: Orkestra.
20 - 20,45: Hamiyet Hanım.
20,45 - 21,30: Mahmure Hanım.
21,30 - 22,30: Orkestra Ajans, Borsa, saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12.30 : Ankarapalas Orkestrası.
18. : Orkestra: Ouvertüre La Prenesse, Jaune, fantaisie samsounet Dalila Romance sans paroles.
18.40 : Gramofon.
19.10 : Dans musikisi.
19.40 : Gramofon.
20.10 : Ajans haberleri ve hava raporu.

VARŞOVA 1411 m.
13,15: Plâk 17: Plâk. 18: Plâk. 19.25: Hafif musiki — Müsahabe. 21: İlk bahar konseri (Bach, Linke, Sinding). 22,30: Konser. 23,35: Caz. 23,40: Jeneral Pilsudsky H. Rumca bir konferans 24: Caz.

BUDAPEŞTE 550 m.
18: Caz musikisi. Konuşmalar. 20,35: Johann Strauss'un "Gece kuşu" (Fledermaus) opereti. Müteakiben; Sigan musikisi.

MÜNİH 532 m.
18: Radyo orkestrası. Konuşmalar. 22,35: Oda musikisi (Scharrer, Tschaikowsky). 23.20: Haberler. 23,45: Gece musikisi.

VİYANA, 517 m
18: Çay konseri. 19,30: Konuşmalar. 21: Karışık neşriyat. Konuşma. 22.55: Rudolf Pekmin idaresinde gece konseri (Bizıt, Dvorak, Gluk, Schubert vs.)

MİLANO - TORİNO - Florensa
18: Şarkılar. 20: Plâk. Konuşmalar. 20,25: Haberler. Plâk. 20,35: Kahve musikisi. 21,35: Piyes. Müteakıben radyo orkestrası.

PRAG 487 m.
20,25: Plâk ile caz musikisi. 20,55: Prag şarkıcılarının konseri. 21,25: "Romantikçi" isimli piyes.

BÜKREŞ 394 m.
13: Plâk. 14: Plâk. 18: Radyo orkestrası. 19,30: Keza. 21: Tenor şarkıcı Vasilin'nın iştirakile konser (Schubert, Bizet). 21.25: Piyano (Bach, Chopin). 22,10: Keman (Kreisler). 22,35: Caz.

BRESLAU 325 m.
20.15: Hafif neş'eli musiki. Konuşmalar. 22,45: Eski danslar, 23,30: Haberler. 23,55: Berlinden: Caz.

PERŞEMBE 23.3.933

İSTANBUL, 1200 m.
18 - 18,45: Nebiloğlu İsmail Hakkı Bey.
18,45 - 19,30: Orkestra.
19,30 - 20: Fransızca ders ilerlemiş olanlara
20 - 20,30: Ülkü Hanım. Saz.
20,30 - 21,30: Tanburi Refik Bey.
21,30 - 22,30: Gramofon Ajans, Borsa ve saire.

ANKARA, 1538 m.
18.30 : Ankarapalas Orkestrası.
18. : Alaturka saz.
18.40 : Gramofon.
19.10 : Alaturka saz.
19.40 : Gramofon.
20.10 : Ajans haberleri ve hava raporu

VARŞOVA, 1411 m.
13,15: Plâk. 13,40: Filharmonik konser. 16.30: Plâk. Konuşma. Plâk. 18: Şarkılar. 19,30: Hafif musiki. 21,10: Viyana'dan naklen: Robert Hegerin idaresinde konser. 22,50: Monolog. 23,35: Caz.

BUDAPEŞTE 550 m.
18.35: Pazmany cemiyetinden nakil. 20: Gitar konseri. 20,30: Konferans. 21,05: Viyana'dan nakil. 23,05: Haberler. Sonra: Sigan musiki. 24,15: Caz (Dunapaluta'dan).

MÜNİH 532 m.
20,25: Askerî konser (Münih polisi). 21,35: Fantazi musiki parçaları (Debusy, piyano). 22.05: Filharmonik takım (Senfoni Pfitzner, bizzat bestekârın idaresinde). 22,45: Konuşma. 23: Düet musikisi (Sopran ve tenor muganniler ile).

VİYANA 517 m.
18: Plâk (Operet ve dans). 19,30: Konuşmalar. 21,30: Robert Heger'in idaresinde senfonik tagannili orkestra konseri (Brukner). 22,45: Haberler. 23, Bar Musikisi.

PRAG 487 m.
18,55: Plâk. 21,35: Klârinet konseri. 22: Seçme halk dansları. 23,20: Plâk.

ZÜRİH 459 m.
22: Wagner'in "Parsifal" operası (Cenevre'den naklen).

BÜKREŞ 394 m.
20.45: Opera'dan: Nottara'nın "Açık sokakta" operası. Müteakıben gene opera'dan naklen: Mascagni'nin "Cavalleria Rusticana" operası.

CUMA, 24-3-933

İSTANBUL, 1200 m.
18 - 19: Kemal Niyazi bey ve arkadaşları.
19 - 20: Orkestra.
20 - 20,30: Hanımlar saz heyeti.
21,30 - 22,30: Orkestra,Ajans ve Borsa haberi saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12.30 : Ankarapalas Orkestrası.
15. : Riyaseti cumhur Flarmonik orkestrasının senfonik konseri.
18. : Alaturka saz.
18.40 : Viyolon konseri (Ekrem ZekiB. tarafından) .
19.10 : Alaturka saz.
19.40 : Fransızca ders.
10.10 : Ajans haberleri.

VARŞOVA, 1411 m.
13,15: Plâk. 18: Konser. 19,20: Haberler, konuşmalar. 21,20: Senfonik konser (Rabaut, Enescu, Paganini vs,).

BUDAPEŞTE 550 m.
18: Operet parçaları. 20,35: Opera temsili (isim yok). Müteakiben: Sigan musikisi.

MÜNİH 532 m.
20,50: Orkestra konseri (Vals, marş)
22.20: "Herzwunder" isimli musikili Skeç.

VİYANA 517 m.
17.50: Şimdiki Avusturya eserlerinden tagannili piyano, yay, şarkılar konseri. 19: Konuşmalar. 20,35: Bando muzika (Laypzig'ten). 22: Osvald Kabasta'nın idaresinde zamana ait musiki. 23,40: Caz orkestrası.

PRAG 487 m.
17,15: Konser. 17,55: Konuşmalar. 20,30: Köylü muzikası. 21,10: Solist konseri.

ROMA 441 m.
21,45: Karışık konser. 22: Piyes. 22,25: Dupark'ın hatırlanması için konser. 23: Devamı.

BÜKREŞ 394 m.
13: Plâk. 14: Keza. 18: Radyo orkestrası. 19,30: Keza. 21: Senfonik konser (Schubert, Mahler.)

CUMARTESİ, 25.3.933

İSTANBUL, 1200 m.
18 - 18,45: Saz Müşerref Hanım.
18,45 - 19,30: Orkestra.
19,35 - 20: Fransızca ders (Müptedilere mahsus).
20 - 20,30: Karagöz:
20,30 - 21,30: Hafız Ahmet Bey saz.
21,30 - 22,30: Orkestra,Ajans ve borsa haberi saat ayarı

ANKARA, 1538 m.
12.30 : Ankarapalas Orkestrası.
18. : Orkestra : Ouverture la flute anchantée, senfoni sol mineure.
18.10 Alaturka saz.
19.10 Gramofon.
19.40: Dans musikisi.
20.10: Ajans haberleri ve Hava raporu.

VARŞOVA, 1411 m.
13.15: Plâk. 17: Plâk. - Konuşmalar. 19.25: Haberler - Hafif musiki. 21: Hafif konser. (Armandola, Elliot, Supe . s.). 22.35: Yunanlıların milli gününü tes'it. 23.05: Şopen konseri. 24: Caz.

BUDAPEŞTE, 550 m.
20.50: Mandits takımının konseri (Çaykovsk, Bah). 21,50: Starauss'un eserlerinden konser. 23,50: Sigan musikisi..

VİYANA 517 m.
18,45: Hafif musiki (operet ve valsler).
19,45: Orloff Donkosaken'in eserlerinden solist takımın şarkıları konserleri, 21,20: "Bir Balo Gecesi" isimli O, Strauss'un 3 perdelik opereti 23,35: Tagannili caz.

PRAĞ 487 m.
21,35: Dvorak'ın bir operası, 23, 20: Ostrava'dan Radyo filmi.

ZÜRİH
20: Kilise çanları, 20,20: Konferans. 21,05: "Figoro'nun düğünü" isimli Mozart'ın operası.

BÜKREŞ 394 m.
18: Konser. 19,20: Keza. 21: Klasik konser.

BRESLAU, 325 m.
20: Yeni plâklar. 20.30: Haberler. 21: Neşeli neşriyat. 23: Haberler. 23.35: Berlinden: Caz.

PAZAR, 26.3.933

İSTANBUL, 1200 m.
18 - 18,45: Nihal Hanım.
18,45 - 19,30: Orkestra
19,30 - 20: Verem hakkında konferans.
21,30 - 22,30: Gramofon,Ajans ve borsa haberi, saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12.30: Ankarapalas orkestrası.
18. : Alaturka saz.
18.40: Gramofon.
19.10: Alaturka saz.
19.40: Gramofon.
20.10: Ajans haberleri ve hava raporu.

BUDAPEŞTE, 550 m.
18.35: Cazbant. 20: Neşeli konuşmalar. 20.35: "Nihayet yalnız (Enfin seuls)" isimli Lehar'ın opereti. 23: Haberler. Müteakıben Sigan ve caz musikisi.

VİYANA, 517 m.
17.55: Akşam konseri (Ganglberger takımı). 19.15: Konuşmalar. 20.15: Neşeli şarkılar (Piyano ve bariton şarkıcı). 20.05: "Barometreci sihirli ada üzerinde" (Der Barometermacher auf Zauberinsel) isimli musikili temsil. 23.15: Holzer takımı.

MİLANO-TORİNO - FLORANSA
20: Konuşmalar, Plâk. 21: Haberler — Plâk. 22: Milâno skalasından: "Guido del Popolo" isimli Robiani'nin operası.

ROMA, 441 m.
21.50: "La casta Suzanna" isimli üç perdelik operet (Jean Gilber).

PRAG, 487 m.
18.45: Plâk. 19: Almanca musikili neşriyat. - Konuşmalar. 21: Karışık orkestra musikisi. - Haberler. 23.25: Bratislava'dan: Sigan musikisi.

BÜKREŞ, 394 m.
11: Amele neşriyatı. — Ayin — ruhî koro musikisi. 12: Enesko orkestrası. 13: Plâk. 13.45: Konuşmalar. 14: Plâk. 18: Marko orkestrası. 19.15 Keza. 21.05: Mozart'ın "Don Juan" operası.

Muhterem Okuyucularımıza

Bundan sonra radyo sayfamızı ikiye bölerek haftalık proğramları gene pazartesi, diğer yazılarımızı da çarşamba günkü nüshalarımızda bulacaksınız.

Ucuz mesken arayanlara

Kadıköyünde Hünkâr imamında Fıstıklı sokağında 12 numaralı 3 odalı halen kirada bulunan hane maktuan (2000) liraya satılıktır. Kumpanya suyu ve elektrik vardır. Taliplerin görmek için derunundakilere ve almak için Galata'da Kınacıyan Hanında Hayrettin Beye müracaatları. Telefon 42564

SİNEMA

Suzet Mais sahne ve sinemaya nasıl girdi?

Suzet Mais filmlerinden birinde ve sayfiyede

Evvel zaman içinde küçük, sarışın, şen bir kızcağız vardı ki, tiyatro artisti olmak istiyordu. Arkadaşları kimi spora merak etmişler, kimi de aşk ve sevda peşinde dolaşmağa koyulmuşlardı. Fakat kızcağızın babası, bu istidadı önlemek istiyor.:

— Sen mektebi bitir de, ondan sonra tiyatroculuk edersin, diyordu.

Küçük kız çalıştı, çalıştı, mektebi bitirdi. İmtihanları bitirdikten sonra sevincine payan yoktu. Artık artist olmamak için bir sebep kalmamıştı. Hayalen ismini afişlerde, resmini gazetelerde görüyordu.

Fakat babası o fikirde değildi::

— Senin daha tahsilin noksandır. Darülfununa git, orasını da bitir, sonra görüşürüz, diyordu.

Genç kız Sorbonne Darülfunununa girdi. Fakat ayni zamanda da sahne dersleri alıyordu ve o sırada keşfedildi. Artistlik hayatı da başladı.

Peri masalı diyeceksiniz. Lâkin Suzet Mais'in de hayatı böyledir.

Anlatır:

— Keşfedildikten sonra beni alıp Brüksele götürdüler. Orada Pirandellonun bir piyesini oynadım. İlk muvaffakıyetim galiba fena olmadı ki, bana ikinci bir piyeste de rol verdiler.

Artık bundan sonra Suzet Mais'e yolaçılmıştı. Üç sene içinde bir çok tiyatrolarda bir çok piyesler temsil etti, bu aralık sinemada da tecrübe ettiler. Fotojenik çıkınca dört beş film çevirdi.

Şarlo evleniyor mu?

Charlie Chaplin nişanlandı mı, nişanlanmadı mı? Şimdi Hollyvood bu mesele ile meşgul.. Şarlonun evlilik hayatında mesut olmadığını hep biliyoruz. Şimdi kalkıp bir daha evlenecek mi? Kendisi tekzibe bile lüzum görmüyor. Dostları bir cevap bulup vermekten âciz.

Kadınlar arasında bir rekabettir başlıyor. Hattâ bazıları gazetecilere gûya kendilerini müstakbel nişanlı gibi göstererek, resimlerini veriyorlar, beyanatta bulunuyorlar.

— Evet, Charlie ile karar verdik, bir iki güne kadar nişanlanacağız.

Bidayette gazeteler böyle resimler ve beyanatlar neşrettiler. Fakat nişanlılar çoğalınca, Amerika ahlâk cemiyetlerini bir endişedir aldı. Eski karısından boşanırken ve çocuklarının terbiyesi bahsinde geçenlerde açtığı dava dolayısile bu cemiyetlerin Şarlo'ya karşı ne amansız bir mücadeleye giriştikleri malûmdur.

Bu cemiyetler kuvvetli ve nüfuzlu olduğu için, hattâ bir aralık Şarlo Amerikadan kat'î surette ayrılıp Avrupada yerleşmeğe bile karar vermişti.

Fakat Şarlo'nun Avrupada film yapmasını menetmek lâzımgeldiği için, bu cemiyetler bir müddet sükûta vardılar. Şarlo da sükûnet içinde yeni filmini hazırlamak üzere Amerikaya döndü.

Hollyvood'a varınca Şarlo arasıra yanında bir kızla sokağa çıkıyordu. Bu kız büyük firmalardan birinde, o vakte kadar, figüranlık eden ismi cismi belirsiz bir kızdı.

Tabiî dedikodu başladı. Kimdir bu kadın? İsmi Paulette Goddard imiş. Şarlo onda başkalarının anlıyamadığı kabiliyetler sezmiş.. Şarlo bunu ötekiler gibi yıldız yapmıyacakmış, sadece evlenecekmiş..

Bu "sadece" yi işiten ve eski felâketleri bilen dostları Şarlo'ya bünceye kadar bekâr kalmasının daha muvafık olacağını tavsiye ettiler. Fakat Şarlo Paulette Goddar ile gezintilerine devam ediyor. Evleneceği şayialarını da tekzip etmiyor. Görünüşe nazaran galiba nişanlanacaklar.

Hollivodda saç modası

Hollivod yıldızlarının saçlarını kesmek, kıvırmak, taramak v bu suretle bu güzel kadınların büsbütün alımlı göstermek işile yedi mütehassıs iştigal eder.

Bu mütehassıs heyetinin reisi mesabesinde bir James Collius vardır ki gerek saç kısmının, gerekse makyaj kısmının başıdır. Bunun vazifesi bir filim çevrildiği müddetçe her artise tayin olunan tuvaletçi kadınlara nezaret etmektedir.

Bu mütehassısın söylediğine göre filimde bir yıldızın elbisesi kadar saçları da mühimdir; ve saç tuvaletinin teferrüatı büyük bir itina ile tesbit olunur.

Collius her yıldızın kendisine en yakışan saç tuvaletini bulmak için vaktinin büyük bir kısmını sarfettiğini de ilâve etmektedir.

Clara Bov dünyada en çok saç modası çıkarmış olan kadındır. Onun bir filminde yaptığı bukle bütün dünyaya yayılmıştır. Daha sonra bu civa gibi kadın "Bahriyeye âşık" filminde saçları omuzlarında görüldüğü zaman dünyanın değilse de Amerika ve Avrupanın pek çok genç kızları saçları omuzlarına kadar uzatmışlardır. Colliusun kanaatince Clara Bowun yeni çevirdiği "Düğün gecesi" filmindeki bütün başta hafif hafif ondülâsion bütün dünyada yeni bir saç modası yaratacak kadar güzeldir.

Collius böyle demektedir:

"Klâra Bov için en güzel saç tuvaleti şudur, denemez. Yüzün hututu ona her saçı yaraştırmaktadır. Klâra Bov düz ve gergin taranmış saçla da, kıvırcık ve dalgalı saçlada ayni derecede güzel görünmektedir."

Ruth Chatterton iki basit tuvaletten başka yapmaz. Her ikisi da onun tipine çok yaraşır. Gayri resmî ahvalde Mis Chatterton az uzun ve alagarson ve hafif ondüle bir kuafür tercih eder. Mühim akşam ziyafetlerinde ise alagarsonun üzerine bir de topuz ilâve eder.

Dantzig'te arbedeler

VARŞOVA, 19 A.A. — Dantzig'den bildiriliyor: Hitlercilerden mürekkep bir grup, Lehliler tarafından yapılmış bir imalâthane önünde toplanmışlar, bir takım küfürler savurmuşlar, Binayi taşa tutmuşlardır. Nihayet polis, nümayişçileri dağıtmıştır.

Sinema Haberleri

* Douglas Fairbanks İsviçrede kış sporlarile meşguldür. Orada yeni bir film de çevirecekti. Fakat son dakikada bundan vaz geçtiği bildiriliyor .

* Greta Garbo'nun Christine'den sonra çevirdiği film "Saint Moritz güneşi" dır .

* Altı aydan beri Hollyvood'da bulunan Charlitte Suza daha bir film bile çevirmemiştir .

* Jimmy Durante ile Buster Ketaon " Nasıl, bira yok mu?" isminde bir film çevireceklerdir. Maamafih Buster'in Metro Goldwin ile alâkasını keseceği de söyleniyor .

* İktısadî buhran dolayısile 1932 de Amerikada 5895 sinema kapılarını kapamıştır .

* Marki de la Falaise Amerikan kanunları mucibince yakında Amerikayı terke mecbur tutulacaktır.

* "Tahta salipler" filminin Almanyada gösterilmesi menedilmişti. Fransa borcunu ödeyinceye kadar Amerikada da gösterilmiyecektir. Macar hükûmeti de ayni filmi menetmiştir.

* Marlène Dietrich Fransa ve İngiltere sahnelerinde temsiller verecektir.

* Eric Bommer Amerikaya gitmiştir.

* Paristeki Eldorado tiyatrosu da sinemaya kalbedilmiştir.

Sinemada çocuklar

Derler ki, "Akıl yaşta değil, baştadır." Şu on sekiz aylık çocuğu görüyor musunuz? Bu çocuğun ismi Joe Wolff,tür. Daha şimdiden sinema aktörü olmuştur. Sinemada siz belki ondan daha küçük bebekler de gördünüz. Fakat bu onlara benzemiyor. Bir sinema aktörü olduğunu biliyor.

Sırasında öyle mimikler yapıyor ki, şaşılacak şeydir.

Bu çocuğun anası ve babası bir mukavele imzalamışlardır. Mukaveleye göre, çocuk on iki film çevirecek ve her film için bizim paramızla iki bin beş yüz lira alacaktır.

Balkan konseyi Selânikte toplanıyor

BÜKREŞ 19 A.A. — Evvelce de düşünüldüğü gibi Balkan Birliği konseyi önümüzdeki konferansını Selânik'te aktetmeğe karar vermiştir.

Konsey, ruznamesini tesbit etmiştir. Bu ruznamede, evvelce tevdi edilmiş olan karar suretlerinin tatbiki tavsiye edilmektedir. Bu karar suretleri şu maddelere mütealiktir:

1 — Ekalliyetler meselesi, 2 — İktısadî teşriki mesai mukavelenamesinin mütekaddım projesi, 3 — Ziraî meseleler 4 — Balkan memleketleri arasında münakalâtı temin edecek olan yollar programı.

Peru - Kolumbiya harbi

BOGOTA 19 A.A. — Peru Kolumbiya muhasematı tekrar başlamıştır. Kolumbiyalılar taarruza geçerek Leticia arazisinin ortasında ve cotuhe nehri üzerinde bulunan Buenos Aires köyünü ele geçirmişlerdir. Peru kuvvetleri levazımını bırakarak kaçmıştır.

Amerika ve borçlar meselesi

VAŞİNGTON, 19 A.A. — M. Roosevelt, Amerika'nın haricî siyasetinin esaslarını koymak için M. Norman Dawis'in yapmakta olduğu tetkikatın neticelerini bekliyecektir.

Reisicümhurun, kongre dağılmadan evvel, borçlar meselesinin yeniden tetkikine ait müzakerelere girişmeğe vakit bulamıyacağı zannolunmaktadır.

Binaenaleyh 20 haziran tarihine kadar umumî bir moratorium ilân edilmesinin önüne geçilemiyeceği ve bu moratoriumun kongrenin tekrar toplanması tarihi olan 1934 kânunusanisine kadar devam edeceği tahmin edilmektedir.

Türkiye İş Bankası

15 Mart 1933 tarihinde Donanma Cemiyeti tahvilâtının icra edilen 51 nci keşidesinde İkramiye ve amorti isabet eden tahvilâtın tertip ve sıra numeroları gösterir cetveldir.

Tahvilât tertip numeroları
1146, 3469, 9222, 1347, 4676, 1372, 3254, 2453, 5692, 8837, 3708, 2773,

İkramiye isabet eden numerolar

İkramiye	Tertip	Sıra
1200	1372	92
300	8857	79
100	5692	70
10	1146	2
10	3254	1
10	4676	58
10	9222	72
10	2453	93
5	9222	92
5	3254	73
5	3254	27
5	1146	48
5	1146	50
5	2453	27
5	2773	54
5	1146	50
5	2453	61
5	1372	12

Balâdaki tertiplerin hizalarında gösterilen sıra numerolarından mütebaki, ayni tertiplerin diğer sıra numerolarına ve 3708, 1347, 3469 üç tertibe kâmilen amorti isabet etmiştir.

İkramiye ve amorti bedeli 22 mart 1933 tarihinden itibaren tediye edilecektir. Amorti bedeli beher tahvil için (Bir Türk lirası on) kuruştur.

3 üncü kolordu ilânları

2. Sv. Fırka için pazarlığa konan 25000 kilo un pahalı görüldüğünden ihalesi 22 Mart 933 saat 14 te bırakılmıştır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığma iştirak için mezkûr gün ve saatten evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. Kom. nuna müracaatları. (58) (1227)
1071

* * *

2. Sv. Fırkası ihtiyacı için kapalı zarfla 90 ton un münakasaya konmuştur. İhalesi 10 Nisan 933 pazartesi günü saat 11 dedir. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için mezkûr gün ve saatte 557 lira teminatlarile birlikte Fındıklıda 3 K. O. Sa. Al. komisyonuna müracaatları. (56) (1189)

* * *

Davutpaşa kışlası pazarlıkla tamir ettirilecektir. İhalesi 25 mart 933 cumartesi günü saat 11 dedir. Taliplerin şartname ve keşifnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığma iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklı'da 3 K. O. Sa. AL. KOM. nuna müracaatları. (59) (1250)

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

81 kalem muhtelif cins eşya 26-3-933 Pazar günü satılacaktır. İsteklilerin komisyona müracaatları. (529 (996)
697

* * *

Harbiye mektebi için 100 adet dolap 3/4/933 pazartesi günü saat 14 te alenî münakasa suretile satın alınacaktır. İsteklilerin şartname ve örneğini görmek için her gün belli vakitte komisyonda hazır bulunmaları. (1133) 916

* * *

Askerî Baytar mektebi için 52 kalem Bröşür ve kitap 22-3-933 çarşamba günü saat 15 te pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (1225) 1070

* * *

Dikim evi için 5 pastal 10 Regüle masası bir şartnamede 12-4-933 çarşamba günü saat 14 te açık münakasa suretile satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (569) (1249)

GRİPE TUTULMAYINIZ
Her sabah bir kaşe
NEOKALMİNA
aldığınızda. Vücüdünüze gripe karşi en kuvvetli silâhı vermiş olursunuz. MİDEYİ ve KALBİ KATİYYEN YORMAZ — 6 ve 12 kaşelik kutuları isteyiniz, tek kaşeli kutunun fiatı 7 1/2 kuruştur.

529

Gedikpaşada Jandarma Satınalma komisyonundan:

Kapalı zarf münakasasile yaptırılması mukarrer yirmi dört adet nakliye arabasının münakasası 25 Mart 933 cumartesi günü saat on dörtte yapılacaktır. Talipler şartnameyi ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için teminat ve teklifnamelerile mezkûr günde muayyen saate kadar komisyonumuza müracaatları. (971)
662

Satılık Köşk ve Koru

İstanbul Vilâyet Defterdarlığından: No. eski 97 yeni 86-86 Kuzguncuk caddesi Hacıhesnahatun mahallesi. Üsküdar. Etrafı duvarla çevrilmiş ve üç masura tatlı suyu muhtevi tahminen 44 dönüm meyvalı ve meyvasız ağaçlı koru ve 7 oda ve salon ve bahçe içinde birinci katta iki oda ile arabalık ve üstünde 7 oda ve müştemilâtı saireli köşk. Kapalı zarf usulile müzayedeye çıkarıldı. Bedeli peşin verilmek şartile tahmin edilen kıymeti 8000 liradır. Taliplerin 600 liralık teminat mektupları veya malsandığma yatıracakları nakit makbuzlarile beraber teklifnamelerini 25 Mart 933 cumartesi günü saat on beşe kadar İstanbul Defterdarlığmdaki komisyona vermeleri. (988)
956

Bakırköy Malmüdürlüğünden:

Kazası	Kariyesi	Mahallesi	Sokak	Mevkii	Cinsi	Muhammen Kıymet Lira	K.
Bakırköy	Yeni Bosna	Kariye	üstü		Maa ebniye bağ ve arazi	700	00
„	Çekmece	„	„		Münhedim hükûmet konağı arsası	50	00
„	„	„		Souk su çiftliği dahilinde	40 dönüm arazi	200	00
„	Nifus kariyesi derununda				Hane	300	00

Evsafı balâda yazılı olan emvalin mülkiyeti 9/4/933 tarihinde bilmüzayede satılacağından taliplerin bu baptaki pey akçelerile Bakırköy maliyesinde müteşekkil komisyona müracaatları. (1236)

Erdek Malmüdürlüğünden:

Adet	Metre mik'abı	Beher metre mik'abı muhammen kıymeti lira
38	1	13
68	8	13
75	12	13
200	21	13

Marmara nahiyesinde Palaty a nam diğer Saraylar kariyesinde vâki emvali metrûke taş ocaklarından çıkarılan 381 adet 45 metre mik'abı taşm ihalesi 22 Mart 933 tarihinde yapılacağmdan taliplerin Erdek mal dairesine müracaatları. (1180)

Kadıköy Malmüdürlüğünden:

Rasimpaşa mahallesinin Uzunnafız sokağında ve firarî kesandan Kostantin binti Yaniden metrûk 196 N. lı hanenin tamamı bilmüzayede ve peşin para ile 28-3-933 tarihine müsadif salı günü saat 14,5 da satılacaktır. Bedeli muhammen 800 liradır. Taliplerin % 7,5 pey akçelerile o gün Malmüdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları
(1141)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Şartnamesine ve (13501) numaralı kararname ahkâmına tevfikan takasla ve pazarlıkla yüzer kilolık (300,000) üç yüz bin adet Tuz çuvalı satın alınacaktır. Taliplerin şartnameyi gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere % 7,5 teminat akçelerini hamilen 12-4-933 çarşamba günü saat 14 te Galatada alım satım komisyonuna müracaatları (Tz) (1157)

Darülfünun Mübayaat Komisyonundan:

Talip zuhur etmediğinden naşi pazarlıkla ihalesine karar verilen Tıp Fakültesinin yaş sebze ihtiyacatı 1933 senesi maliyesinin sonuna kadar pazarlık suretile ihale edileceğinden talip olanların teklif mektuplarile birlikte teminat akçelerini hâmilen martın 22 inci çarşamba günü zavali saat 2 de mülga harbiye nazareti binasında müteşekkil Darülfünun Mübayaat Komisyonu riyasetine müracaatı ilân olunur. (1228)

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Emlâk ve Eytam bankasından

17-12-932 tarihinde fevkalâde surette içtima eyliyen umumî Heyetimizin vâki temennisine tabaan:

1 — Hesapları muntazam bulunan müstakrizlerimizden borçlarmı temdit ettirilmek arzu edenlerle,

2 — Hesapları muntazam bulunmıyan müstakrizlerimizden hesaplarmı intizama icra suretile temdit istiyenlerin,

3 — Cebrî müzayedeler neticesinde gayri menkûl malları Bankamız uhdei tasarrufuna intikal eden zevattan İdare Meclisimizce müttehaz ve şerait dairesinde muamele görmek talebinde bulunanlarm 20 Mart 933 tarihinden 20 Mayıs 933 tarihine kadar merkez ve şubelerimiz müdürlüklerine müracaatları ilân olunur. (1244)

Evkaf müdiriyeti ilânları

Mahalle ve mevkii	Sokağı	No. sı	Cinsi	İcar müddeti
Eminönü Şeyh Mehmet Geylâni	Selânik bonmarşesi namile maruf	65,63 / 53 65	Mağaza	Bir sene
Eminönü Şeyh Mehmet	Sebzeciler	2- 4	Dükkân maa oda	„
„ „	Hidayet camii avlusunda	1,2,3	Üç oda ve meydan mahalli	„
„ „	Hidayet camii altında	1	Ardiye	„
Bahçekapıda Hobyar	Yenipostane	52	Meşrutahane arsaları	„
„ „	„	64	Dükkân	„
„ „	„	44-62	Dükkân fevkinde oda	„
„ „	„	46-66	Dükkân	„
„ „	„	44-58	„	„
„ „	„	44-60	„	„
„ Çelebioğlu Alâettin	Yenicami karşısında	117,119	Dükkânlar	„
„ „	Yenicami avlusuda	43-105	Dükkân	„
„ „	„	39-109	„	„
Hocapaşa Emirler	Hamidiye caddesi	1- 50	Mağaza	„
„ „	„ „	55-42-44	Dükkân	„
„ „	Vezir iskelesi	16	„	„
„ Karakihüseyinçelebi	Orhaniye	33-23	Kamerhatun mektep mahalli	„
Hocapaşada	Aziziye	2-108	Dükkân	„
„ Karakihüseyinçelebi	Orhaniye	4	„	„
„ „	Darüssaade ağası	9-11	„	„
„ İbnikemal		46-48-50	Maa oda bodrum	„
„ Karakihüseyinçelebi	Nöbethane	11	Maa baraka arsa	„
„ „	Orhaniye	2	Dükkân	„
Babıali Nallımesçit	Aziziye	55-16	„	„
„ Lalahayrettin		18.5	„	„
Çemberlitaş Mollafenari	Mahmudiye	1	Hane	„
„ „	„	5	„	„
„ „	„	7	„	„
„ „	Boyacı	5	„	„
„ „	Divanyolu	195-218	Köprülü mektep mahalli	„
„ „	„	192-216	Dükkân	
„ Atikalipaşa	Çilingirler	2	„	„
„ „	Çemberlitaş dibinde	0	Arsa ve baraka	„
„ „	Sofçuhanı orta K.	14	Oda	„
Çarşıkapı Kaliçeci hasan	Tramvay caddesi	82	Dükkân	„
„ „	„	76	4 arşın mahal	„
„ „	Makasçılar	18	Dükkân	„
Mahmutpaşa	Nuruosmaniye C.si	57-1	„	„
„	Cami ittisalinde	20	Mektep mahalli	„
„	„ avlusunda	17-23	Dükkân	„
Sarayburnu Cankurtaran	Tabhane camii arkasında	0	Fırın ve müştemilâtı	„
„ Seyithasan	Değirmen ocağı camii	6	Oda	„
„ „	Değirmen oçağı camii hariminde	36	Tabhane	„
Ahırkapı İshakpaşa	Saraçane	1	Arsa	„
Ayasofyaikebir	Çatladıkapı C.si	0	Üç kıt'a arsa	„
„	„	0	Arsa	„
Eyüp Kızılmesçit	İskele C, si	11	Hane	„
Eyüp camiikebır	Bostan iskelesinde	0	Mihri şah imaret mahalli	„

Yukarda mevkilerile cinsleri yazılı olan vakıf emlâk hizalarındaki müddetlerle kiraya verilmek üzere müzayedeye konmuştur. İheleleri Martın yirmi dokuzuncu çarşamba günü saat on beşte yapılacaktır. Tutmak istiyenler Çemberlitaşta Evkaf Müdiriyetinde Akarat kalemine gelmeleri. (1025)
759

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Afyon deposuna gelecek kömürün tahmil ve tahliye işinin kapalı zarfla münakasası 1 Nisan 933 cumartesi günü saat 14,30 da Ankarada İdarebinasında yapılacaktır.

Fazla tafsilât Ankara ve Eskişehir veznelerinde 50 şer kuruşa satılan şartnamelerde yazılıdır. (1077)
861

Haydarpaşa - Ankara hattı üzerinde Km. 479,200 deki Beylikköprü ocağından çıkarılacak 15,000 M3 balastın kapalı zarfla münakasası 1 Nisan 933 cumartesi günü saat 15 te Ankara'da İdare binasında yapılacaktır.

Fazla tafsilât Ankara ve Eskişehir veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (1078)
862

Irmak - Çankırı hattı üzerinde km. 61,850 deki taş ocağından çıkarılacak 4000 m3 balastın kapalı zarfla münakasası 10 Nisan 933 pazartesi günü saat 15 te Ankarada idare binasında yapılacaktır. Fazla tafsilât Ankara ve Kayseri veznesinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (1239)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Münakasası yapılan yüz elli tevhit semerinin fiatı kumandanlıkça yüksek görüldüğünden mezkûr semerler 23-3-933 perşembe günü saat 10 dan 12 ye kadar pazarlıkla alınacaktır. Talipler şeraiti anlamak üzere her gün ve pazarlığa iştirak için mezkûr günün muayyen saatinde komisyona müracaatları. (1242)

YELKENCİ VAPURLARI
KARADENİZ POSTASI
ERZURUM
vapuru 20 mart
Pazartesi
günü akşamı hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene, Rizeye azimet ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki acentalığına müracaat.
Tel: 21515.
1052

BARTIN - İNEBOLU POSTASI
Cıhat vapuru 20 mart Pazartesi
saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Cide, İnebolu ve İlişe iskelelerine azimet ve avdet edecektir.
Tafsilât için Sirkeci Paket postahane karşısında Mizan oğlu Han No. 2.
Tel.: 22967

Seri ve Lüks Bursa postası
Sadık zade Arslan kaptan
VAPURLARI
Birinci, İkinci ve Üçüncü mevki kamaraları havi ve yolcuların her türlü esbabı istirahati müemmen
KEMAL Vapuru herhafta SALI ve CUMARTESİ
günleri sabah saat 9,30 da Galata rıhtımından hareketle doğru MUDANYA'ya gidip gelecektir. Tafsilât için Galata'da Havyar Hanında 9 No. lu yazıhaneye müracaat. Telefon: 43079
Bilet vapurda da verilir.

SEYRİSEFAİN
Merkez acenta: Galata Köprübaşı B. 2362.
Şube A. Sirkeci Mühürdar zade H. 2,3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI
" ANKARA "
21 Mart salı 11 de

TRABZON POSTASI
CUMHURİYET
22 Mart çarşamba 18 de Galata rıhtımından

İZMİR - MERSİN POSTASI
" Çanakkale "
22 Mart çarşamba 10 da. İdare rıhtımından kalkarlar.

Şartnamesinde yazılı eb'at ve evsaf mucibince „ 2000 „ kondense borusu pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 20 Mart 933 de saat 16 dadır. Teminat maktuan „ 125 " liradır.

Darülaceze Müdürlüğünden:

Yaşları 9 dan yukarı ve boyları bir metre elli santimden aşağı olmamak çift ve tek araba cerrine salih ve ileli emrazdan salim bulunmak şartile 3 idiç ile altı kişi istiabına müsait iki yaylı araba pazarlıkla mübayaa edilecektir. Elinde at ve arabası bulunanların cumartesi, pazartesi ve çarşamba günleri öğleden sonra müesseseye müracaatları.

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan:
Mahçuz olup paraya çevrilmesi mukarrer Kristal aynalar 26-3-1933 Pazar günü saat on üçten itibaren İstanbulda Çiçekpazarında 42 numaralı dükkân önünde satılacağmdan taliplerin müracaatları ilân olunur.

Sultanahmet Sulh mahkemesinden:
MÜZAYEDE İLE SATIŞ
Erenköy'ünde Hamam sokağında Cemal Paşa köşkü namile maruf harem ve selâmlıklı ve vasi bahçeli köşk Sultan Ahmet Sulh Mahkemesince şüyuun izalesi için satılacaktır. Muhammen kıymeti (15080) liradır. Taliplerin % 7,50 nispetindeki pey akçelerile 21 mart salı günü saat on beşte mahkemei mezkûreye müracaatları.

HER ŞEYDEN EVVEL MÜKEMMELİYYET

Bir Fotograf aleti, bir Yazi makinesi veya bir Otomobil satın almak istediginiz zaman daima en mükemmelini arar ve tanınmış bir markayı tercih edersiniz. Aynı titizliği en asri tenvir vasıtası olan elektrik ampullerinde de göstermeniz lazımdın Osram markasını taşıyan bir ampul tekamülün en bariz bir timsalidir. Bundan sonra daima Osram elektrik lambalarını satın alınız.

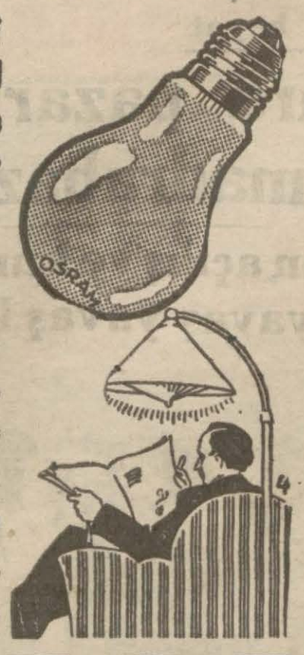

OSRAM

BEŞİR KEMAL Nasır İlâcı

BEŞİR KEMAL Nasır İlâcı

Nasır Ayağın Biçimini Bozar

BEŞİR KEMAL Nasır İlâcı

BEŞİR KEMAL Nasır İlâcı

ADEMİ İKTİDAR VE BEL GEVŞEKLİĞİNE

karşı en müessir deva SERVOİN haplarıdır. Deposu, İstanbul'da Sirkecide Ali Rıza Merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmir'de İrgat pazarındaki, Trabzon'da Yeni Ferah eczanelerinde bulunur.

655

GÖK BAYRAK

Galip Bahtiyar Beyindir,

Öz Türkçe ılk yemişini verdi

Eski Türk yaşayışının, Türk kahramanlığının pek değerli ve pek sevimli bir örneğidir. Koskoca kitapta yüz tanecik Arap ve Fars kelimesi bile yoktur. Bütün kitap öz türkçe ile pek tatlı ve pek özlü yazilmıştır. Bu merak verici kitap resimlidir. Kâğıdı basılışi güzeldir. Kapağı üç renklidir. Bu kitabı basan İstanbul'da Hilmi Kitaphanesidir. Fiatı İstanbul için (125) ciltlisi (150) kuruştur. Dışarı için 25 kuruş posta parası alınır.

KADIN ERKEKLEŞİNCE

Asrımızın en mühim meselesi: Kadın erkekleşiyor: Erkek gibi çalışınca, erkek gibi yaşamak istenince kadınlık ne olur?

İşte içtimaî hayatın bu inkılâbını 3 perdelik bir piyesle en güzel tasvir ve tahlil eden meşhur romancımız Hüseyin Rahmi Beyin (Kadın erkekleşince) eseridir ki muvaffakiyetle Darülbedayide temsil edilmiştir. Bu meraklı, heyecanlı, gülünçlü ve kederli kitabın fiatı her yer için yalnız 50 kuruştur. (Hilmi kitaphanesi) nden sorunuz.

Şu kitaplardan hiç posta parası alınmaz.

LENİN'in HAYATI	Haydar Rifat	Fi	100	kuruştur
ADSIZ KİTAP		„	40	„
ÖMER HAYYAM		„	75	„
LÂLE DEVRİ	Ahmet Refik	„	75	„
GÖNÜL	(Neşeli şiir ve şarkılar) Refik	„	40	„

KURBAN Bayramında Çoluk ve Cocuğumu Sevindirmenin Yolunu Buldum!

Bu yolu size de söyliyebilirim:

Bir fırsat bulup MAHMUTPAŞA yokuşundan geçiniz, yukarıya kadar çıkmağa lüzum yok! Yokuşun başlangıcında sol kolda bir levha göreceksiniz:

№200

Buraya giriniz, mağazanın ismi **"Ucuz Mallar Pazarı,,** dır amma bu isim yanlıştır. Burada 1 metro bile ucuz mal bulunmaz, Bilâkis:

"Dünyanın en pahalı mallarının en ucuz satıldığı yer burasıdır,,

ANADOLU

Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

Ihtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60) ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 477

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

Gölcük Elektrik Fabrikasın da azamî 350 kuruş yevmiye ile istihdam edilmek üzere müt ehassıs bir Bobinciye ihtiyaç vardır. Elektrik Fabrikası memuru tarafından imtihanı irca edilecek, matlup liyakati haiz bulunan şahıs alınacaktır. Talip olacakların Gölcük Deniz Fabrikaları Umum müdürlüğüne müracatları (1120) 913

Tayyare Cemiyeti Mübayaat Komisyonundan:

Nümuneleri ve şartnameleri veçhile evlenme evrakile cüzdan ve noter evrakı ile saire tabettirileceğinden tab'a talip olacakların 21 Mart 933 salı günü saat 14 te komisyona müracaatları. (1229) 1072

Elâziz Belediyesinden:

Şehre su isale etmek üzere kazdırılacak kuyulardaki biri kintileri boşaltacak ve bilâhare yetmiş beş metre irtifaa dakikada beş yüz litre su çıkarabilecek elektrik ceryanile mütehar rik her türlü edevat ve teferruatile birlikte bir adet Santrifüj tulumba mübayaa edilecektir. Talip olanların mufassal teklif mektuplarile Elâziz belediye riyasetine müracatları ilân olunur. (1188) 989

Dr. A. KUTİEL

Karaköy Börekçi fırını sırasında 34.

528

Kırklareli Ziraat Bankasından:

Muhammen kıymeti Lira	Hini devirdeki kıymeti Lira	Senelik icarı Lira	Emlâk No.	Evlek	Dönüm	Mevkii	Cinsi	Kariye veya mahallesi
125	0	70	0		5	Sığır yolu	Sebze bahçesi	Asılbeyli
75	0	30	0		3	Kerhane bahçe	„	„
100	0	31	0		4	Abdal BA.	„	„
50	0	7	0		2	Kale önünde	„	„
50	0	22	0		2	Sofiyeli mevkiinde	„	„
50	0	9	0		2	Palamou önünde	„	„
62 50	0	27	0	2	2	Kızlaç	„	„
50	0	24 50	0		2	Olu yol	„	„
125	0	51	0		5	Koru altı	„	„

Pey akçeleri ve ihale bedelleri nakten ve yahut gayrimübadil bonosu ile ödenmek üzere yukarda evsafı yazılı gayrimenkuller açık arttırmaya çıkarılmıştır. Kat'i ihaleleri 10 Nisan 933 pazartesi günü saat on beştedir. Talipler muhammen kıymet üzerinden % yedi buçuk hesabile pey akçelerile bankamıza müracaatları. Şartname bankamız kapısına asılmıştır. Senei haliye vergisile belediye rüsumu müsteriye aittir. „1114„

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Alpullu Şeker Fabrikasının İstanbul depolarındaa kristal toz şekeri atideki fiatla her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal Toz, Kilosu 36,75 Kuruş

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı, 4 üncü Vakıf han 4 üncü kat, Telgraf adresi: İstanbul Şeker Telefon: 24470.79

480

Ankara Milliyet Postası

Ankaralının Defteri

Fransa ile barışıklık

Mustafa Kemal Paşa ne diyor? bir Fransız zabitinin not defteri

Ankara; Haziran - 920

Reis Paşayı çok üzüyorlar. En iyi hareketleri, en iyi teşebbüsleri tenkitlere, hiç olmazsa sorgulara maruz kalıyor. Mustafa Kemal Paşa, Fransızlarm yaklaşma ve anlaşma temayüllerinden istifade ederek Cenup Fransız cephesini düzeltmek için onlarla yirmi günlük bir mütareke yaptı. Millet Meclisinde buna da itiraz ettiler: "Fransız kuvvetlerine niçin vakit kazandırıyorsunuz?" diye söylenenler oldu. Halbuki Reis Paşanın hareketi doğru idi. Onu mütarekeye götüren sebepleri şöyle izah ediyor:

"Adana havalisindeki kıtaları, bu fasıladan istifade ederek tensik etmek istiyorum. Avrupa devletleri, şimdiye kadar daima İstanbul Hükûmetini muhatap diye alıyorlar. Eğer Fransızlarla temas ve müzakereyi temin edersek bu kapıyı da kırmış olacağız. Büyük bir devlet, milli hükûmeti tanımış olacak.. İlk temaslarımızda Fransızların işgali altındaki bütün mıntakaların tahliyesi lâzımgeleceğini ısrarla istedik. Fransız murahhasları, salâhiyetleri olmadığını söylediler. Bu salâhiyeti almak için Parise gitmeyi istediler. Her halde ben Fransızların Adana havalisini tahliye edeceklerine kanidim. Onun için muvafakat ettim. Bu kanaat ve tahminimi meclise söylemekten de çekinmedim."

Fakat işte mütareke müddeti bitmeden Fransızlar Zonguldağı işgal ediyorlar. Sebebini sormuşuz: "Bizim itilâfımız yalnız Adana cephesine aittir!" cevabını vermişler. Paristen gelen haberler çok ümitverici.. Fransızlarla uyuşursak, Garp cephesinde daha serbest kalacağız. O vakit Yunan ordusu ile daha serbest görüşebiliriz.

* * *

İstanbulu işgal eden müttefikler ordusunun bir zabiti, her günkü müşahede ve hâtıralarını defterine kaydetmiş.. Bu defterin bir çok yapraklarını kendi defterime notettim. İşte bu notlardan Türk - Fransız mütarekesine dair olan satırları aynen tercüme ediyorum:

İstanbul, 30. Mayıs. 1920

"Mustafa Kemal ile Suriye fevkalâde murahhası arasında yapılan mütareke itilâfnamesi, artık meçhul değildir. İstanbulda, müttefikler muhitinde bunun için pek çok tafsilât ve dedikodular var... Bilhassa Türk muhitinde bundan dolayı derin bir memnuniyet izhar ediliyor. Bu netice, Mustafa Kemalin nüfuzu çok arttığını gösterivor. Fransa gibi büyük bir devletin nasyonalist Türkiyeyi tanıması mühim bir hâdisedir. Çünkü daha dün bile, Büyük Britanya ve İtalya murahhaslarile beraber Fransız fevkalâde murahhası da Babıâliye müracaat ederek Anadolu Hükûmetinin resmen tanınmaması ve itibardan düşürülmesi için teşebbüslerde bulunmuşlardı. "Nihayet galipler, mağlûpların önünde iğilmeğe mi mecbur oluyorlar?" diye endişe başladı. Fransa böyle hareket ederse, kendisinden daha zayıf olan diğer müttefikleri nasıl dayanacaklar?

Ermeni mehafilinin endişesi daha büyüktür. Onların da düşündüğü şudur: Eğer Türklerle Fransızlar uyuşmağa muvaffak olurlarsa oradaki Ermenilerin hâli ne olur?

Rum mehafili ise şöyle diyor: Eğer Fransızlar askerî bir tazyika maruz kalıyorlarsa, Yunan ordusu onlara yardım edebilir! Halbuki Fransa ile itilâf olursa, Türkler Adana cephesinde serbest kalacak kıtaatı mutlaka Yunan ordusuna karşı sevkedeceklerdir.

M. M., Türk davası lehinde bazı gazetelerde neşriyat yaptırmak için Maliye Vekili Reşat ve Sadrazam Ferit Paşalarla müzakere ediyormuş.. M. M. tirajları yüksek bir kaç gazetenin Türk lehinde neşriyat yapmaları mukabilinde Türk Hükûmetinden yüz otuz bin lira istiyormuş. Müdafaa tezi şu olacak:

"Türk menafii, Fransız menafii ile beraberdir. Onun için Türklere lüzumundan fazla haksızlık yapılmamalıdır." Hükûmet bu parayı çok görmüş. Bunun üzerine yalnız bir gazete için Mösyö M. 30 bin lira istemiş bunu da verememişler.. Eski sefir, Nabi Bey, Mösyö M. e temin etmiş ki, nasyonalistler bir ay sonra iktidar mevkiine geçecekler, Ferit Paşa Hükûmetinin şimdi reddettiği bu teklifleri onlar kabul edecekler...

"Dün, Ankarada Mustafa Kemal ile müzakere eden M. Robert de Caix sabık sefir Nabi Beye dedi ki:

— Türk Nasyonalistlerin Reisi; Fransa gibi bir devletle yaptığı ilk siyasî mukaveleyi çantasına koymakla büyük bir muvaffakıyet kazandığını bilmeli ve ondan memnun olmalıdır. Ben, Nasyonalist Türkiye ile Fransa arasında daha geniş ve tam bir itilâf imkânını görüyorum!"

Fransız zabitinin notları budur. Ben de ilâve edeyim:

Ankaranın bilhassa münevver ve politika ile yakından alâkadar olan tabakası böyle bir itilâfı çok özlüyorlar.

MİLLICİ

Bozkır Hazinesi

Anadoluda nasıl bir harika yaratılacağını cihan görecektir

ANKARA, 19 (Hususi) — Ankara Halkevinde Köycüler şubesi azasından Kerim Ömer B. tarafından Orta Anadolu'nun ziraati ve toprağı bakımından etüde bağlı bir konferans verildiğini bildirmiştim. Sözen evvelâ Anadolunun morfoloji, iklim ve zirai mahsullerin coğrafi tevziatını yaptıktan sonra sözünü Orta Anadolunun intikal ettirerek demiştir ki:

Kerim Ömer B.

"— Orta Anadolu bir bozkırdır. Bu bozkır, içinde büyük bir serveti sakladığı için biz ona (Bozkır hazinesi) ismini verdik. Anadolunun tarihini tetkik edince, burada yaşayan devletlerin, kurulan hükümdarlığın hep değiştiğini görüyoruz. Değişmiyen bir şey var: O da Anadolunun, bütün yaşattığı insanları, doyurmuş ve zengin etmiş olmasıdır. Adım başında tesadüf ettiğimiz ve her biri zamanının en büyük medeniyetlerinin birer eseri olan harabeler, Anadoludaki insanların ne derece müreffeh yaşamış olduklarının birer delilidir."

Sözen (hatip), Anadoludaki su meselesine girerek: "Orta Anadoluda yerin üstünden başka, toprağın altından da başka muazzam derelerin akmakta olduğunu" söylemiştir.

Çok yakın bir maziye kadar Anadoluyu bir istismar ocağı olarak kullanmış olan idareler, bu mıntakanın ziraî müvazenesini bozmuştur. Ormanlarını tahrip etmişler, su nizamını bozmuşlardır. Toprağımızı verimsiz telâkki edip böyle propaganda edenlere de, münhasıran toprak işlerile uğraşan bir arkadaşınız sıfatile derim ki: Bu toprağın kuvvetini ve kudretini size rakamlarla ispat ederim. Dünyanın hiç bir tarafında üstünde çalışmadan, emek vermeden insanı doyuracak toprak yoktur. Ziraî sahada en ileri gitmiş olan memleketlerde çiftçi bize nazaran fazla mahsul alıyorsa bu, münhasıran o çiftçilerin toprak üstünden ayrılmamalarından ileri gelir."

Kerim Ömer Bey sözünü şu suretle bitirmiştir:

"Anadolu bildiğimiz belli başlı ziraî nebatların vatanıdır. Türkler, tarihte bütün milletlere ziraat muallimliği yapmışlardır. Bir çok nebatları ve hayvanları tehil etmişlerdir. Mazisi şeref dolu olan yüksek milletimizin yakın bir zamanda Anadoludan nasıl bir hârika yaratacağını bütün cihan görecektir."

Maliyede kadastro komisyonu

ANKARA, 19 (Telefonla) — Maliye Müsteşarı Ali Rıza Beyin riyasetindeki komisyon içtimalarına devam etmektedir. Komisyon Muhasebatı Umumiye Müdiri umumîsi Faik, Varidat Müdiri umumîsi Cezmi, Emlâki Milliye Müdiri umumîsi Rüştü B. lerle Tapu ve kadastro umumî müdürü Cemal, Erkânıharbiye Harita Umum müdürlüğünden Miralay Hakkı, Tapu ve kadastro heyeti fenniye müdürü Halit Ziya ve Teftiş Heyeti Reisi Hakkı Beylerden mürekkeptir.

Memleketin birinci derecede kadastrosu yapılması elzem vilâyetler tayin edilerek bunların hudutları çizilmiş ve komisyonca kadastro işlerinin asrın en modern vesaitine göre yapılması için arazi kadastrosunun Fotogrametri usulile yapılmasını ve fen işlerile mütevaziyen gitmek üzere tasarruf heyetlerinin tertibi kararlaştırılmıştır.

İsviçre Federal sistemine tevfikan tapu sicilinin sürat ve selâmetle temin ve tatbiki için komisyon içtimalarma devam etmektedir.

Komisyon kadastro memurlarının maaşa tahvillerini ve kadastro kanununda yapılacak tadilâtı da müzakere etmektedir.

Ankara'da hayat

Ankara pazarlarında gene madrabazlar mı?

Pazarların açılış ve kuruluşundaki maksat yavaş yavaş kayboluyor

Ankara pazarlarında Hanım müşteriler

ANKARA, 19 (Milliyet) — Çoktanberi istiyordum. Nihayet cumadan istifade etmek imkânını buldum. Ve İsmet Paşa mahallesinde cumaları kurulan pazarı tetkik edebildim.

Ankarada Hisar, Cebeci, İsmet Paşa, Halkevi ve Yenişehir semtlerinde haftada birer gün muvakkat pazarlar kurulur ve köylü satıcılarla şehirli alıcıların bilâvasıta temasları temin olunur.

Bu pazarlar Dahiliye Vekâletinin bir tamimi ile teşvik edildi. Vekâletin bundan maksadı da aradaki fuzuli mutavassıtlara yemkaptırmadan halka bir yardımdı, böyle oldu mu? Bunu sonra anlatacağım, şimdi pazara girelim...

* * *

İsmet Paşa mahallesinde, mektebin önüne daha gelmeden mücavir sokaklardan çarşının serpintilerile karşılaşa karşılaşa merkezi bulduk.

Vehleten ve ilk intiba olarak söyliyeyim ki, bu pazar yeri İstanbulda semt semt kurulan Çarşamba, Perşembe, Salı ve emsali gibi muvakkat semt pazarlarının bir karikatürüdür.

En evvel yan sokaklarda hiç te tip ve karakterleri değişmiyen köfteciler mutat müşterilerile karşımıza çıktılar. Köfteler muhakak ki hakikî etten, taklidi, maklidi yok.. Ama taneleri büyüklüklerine rağmen birer kuruş..

İleriliyoruz

— Ne alırsan onar kuruşa...

Vay babam vay.. bu sergide neler yok? Bardaklar, tuzluklar, kâseler, falan... falan...

Biraz daha ötede gene çeşitli bir mezat malı gibi.. Önündeki askerleri aralayıp baktım; her şey var, ve şayani hayret derecede ucuz..

Yürüdüm; basmacılar..

— Kaça bu Japon basmaları?

Ankara pazarlarında yoğurt satan köylüler

— Arşını on iki buçuğa efendim.. Yürüyor ve soruyorum;

— Pastırma kaça?

— Elliye efendim, sucuk ta öyle.. Ötekiler mi? Zeytin otuz, beyaz sabun kırk, kara sabunlar otuz beş, yoğurt yirmi.. Bulama kırk..

Biraz daha ileriliyor ve başka bir sergide süallerime şu cevapları alıyorum;

— Tosya pirinci yirmi iki buçuk; Yabanova pirinci yirmi. Ev bulguru on, kuru bamya altmış, kuru kaysı kırk...

— Yerelması ve patates beş, lâhna ve prasa yedi buçuk, havuç beş, kereviz on beş, kara turp beş, ıspanak on beş, ayva yirmi, armut on beş...

Hayretler içinde yim. Her gün hâlden öteberi alan ben sanki kendimi başka bir diyarda zannediyorum.. Bu ne ucuzluk... Bir de Ankaraya pahalı derler. Kim demiş? Sözlerimde kat'iyyen mübalâğa yok.. Bunlar hiç pazarlık etmeden ilk sualime verilen cevaplar işte...

* * *

Dehşetli kalabalık var.. Yürürken müşkülât çekiliyor. Dalgın dalgın, şaşkın şaşkın yürüyorum.. Derken önüme iki kiş çıktı, bri iğilmiş sabunlu başını yıkıyor, öteki su döküyor... Hös, dedik, geçtik... Önümüzde başka nevi bir sergi; kaşıkçı.. İşte kariim şaşacak bir ucuzluk rekoru daha... Tahtadan, cilâlı ve içi resimli bir tahta kaşık kaça bilir misiniz? On iki buçuk kuruşa.. Pazarlıkla zannederm on kuruşa da alınabilir.. Hayretten pek sersemlemiş olacağım ki hususî bir otomobilin korna gürültüsüyle ayıldım.. Ha, sahi söylemeyi unuttum. Her pazarda böyle hususî otomobiller bulunurmuş, çünkü ahçıbaşılar da bu ucuzluğun hayranı imişler...

* * *

— Vay sen de buralarda ha!..

— Ne yapalım, şöyle biraz gezelim, dedik.

Evli bir arkadaşım;

— Anladık, diye söylendi.. Yazacaksın. Aman kardeşim yaz, bu pazarlar ilk günler iyi idi ama, gene şehirli madrabazlar türedi, berbatlaştı.

Bilhassa şu noktaya nazarı dikkati celbet; buralardan yağ ve yumurta kat'iyyen alınmıyor. Yumurtalar hep salamura.. Yağlar ise yarı yarıya unla karışık.. Aman Allahaşkına yaz, belediye buna bir çare düşünsün..

Dümeni geldiğim yere doğru kırdım.

— Ah bu madrabazlar!..

Diye arkamdan söylenen evli arkadaşıma hakveriyordum..

* * *

Düyunuumumiyede yapılan para suiistimali davasına Ankara Ağır ceza mahkemesinde başlandı. Resmimiz mahkeme heyetile suiistimal maznunu M.Meri Teodor'u göstermektedir.

İnkilâp müzesi

Halkevi dil, tarih şubesinin hararları

ANKARA, 19 (Telefonla) — Ankara Halkevi dil. edebiyat ve tarih şubesi bazı mühim kararlar vermiştir.

Gazi Hazretlerinin Ankaraya ilk gelişini temsil eden bir heykelin istasyon meydanına dikilmesi, Birinci Millet Meclisi azalarından ölmüş bulunanlar için bir ponteon inşası, bir inkılâp müzesi yapılması ve Cebecideki Sakarya şehitliğinde her sene merasim yapılması bu meyandadır.

Şube, fırka merkezi binasının inkılâp müzesine tahsisini temenni etmiştir. Millî mücadeleye ve inkılâba ait hâtıralar bu müzede toplanacaktır. Önümüzdeki Cümhuriyet bayramına kadar müzenin kurulmuş olması istenmektedir.

Millet mektepleri

ANKARA, 19 (Telefonla) — Bu sene vilâyet dahilinde halk dershanelerine devam edenlerden 2968 erkek talebeden 2720 si şahadetname almıştır. 148 i imtihanda muvaffak olamamıştır.

673 kadından da 618 i diploma almıştır.

Toprak günü

ANKARA, 19 (Telefonla) — Gazi Orman çiftliği stajiyerleri tarafından salı günü akşamı Halkevinde Toprak günü bir müsamere ile tesit olunacaktır.

Mahkemelerde

Kokain davası

ANKARA, 19 (Telefonla) — Bugün ağırceza mahkemesinde fazla miktarda kokain kullanmak suretile Avundukların Nusret Beyin ölümüne sebebiyet vermekle maznun Aleksandıranın muhakemesine devam edilmiştir.

Merkez barı artistlerinden bulunan Aleksandra kokainin kendisine Nusret Bey tarafından verildiğini iddia etmektedir.

Muhakeme şahitlerin celbi maksadile tehir edilmiştir.

Ankara SİNEMALARI

Yeni — Bugün bugece

Küçük Daktilo filminde seyircilerin nazarlarında yüksek ile mevki kazanmağa muvaffak olan JEAN BOITEL-ARMAND BERNARD birlikte temsil ettikleri

"Canın İsterse,,

filminde yine en büyük takdire mazhar olmuşlardır. Cazip bir muzik, fevkalâde bir eser

İlâveten şarkılı varyete ve dünya haberleri

Bu gece — Kulüp

Balta görmemiş ormanların efsanesi. Sıcak memleketlerin muhayyelemizde canlandırabilmemiz imkânı olmıyan vahşi hayvanları. Bütün bunlara rağmen insanlığını kaybetmiş bir gencin aşkı.

TARZAN

ismindeki şaheserde dünya yüzme şampiyonu JOHN WEISS MÜLLERE tarafından şayanı hayret bir surette canlandırılmaktadır.

İlâveten: Dünya haberleri.

VERNER

Ankaranın en lüks TUVALET salonu

Bankalar caddesi Tel: 3240

Ankarapalas Tel: 3400

Fevkalâde odalar 3 Liradan itibaren

ANKARA'DA ANKARAPALAS

Fiatlarda Çok Büyük Tenzilât

Şarkın En Muhteşem Oteli

1057

Amerikan bar - Lokanta - Oyun salunu - Danslı çay - Hususî salonlar - Kalton - Band orkestrası daimi